1 CORINTIOS

Pablo Caatɨnɨuhi Corintomɨnaadi.

1 Uujoho Pablo Jesucristo minɨsumɨnaafitɨ icahi,
Moocaani onoobadɨ, bu nahabo Sostene onoobo
icano
2 Moocaani iija Corintori iicajamɨnaadi
caatɨnɨhi. Jaamo Cristo Jesufeenedɨ Moocaanita
iicacuumo diibediro iicaqui ucuuhuvamo, bu
paryɨ fahɨgova jiinɨjevɨ Mohaivojɨɨbo Jesucristo, bu
diito Aivojɨɨbo icaabo momoco mihiimaahicamo
icano.
3 Jaamo imino sajeebɨɨma mihica Moocaani
Diosfañodɨ, bu Aivojɨɨbo Jesucristofeenedɨ icano.

Cristofeenedɨ Moocaani Imino Omoonɨno.

4 Fahiijɨvaro amɨɨhaihallɨvɨ Moocaanico imehic-
ahi; Cristo Jesufeenedɨ Moocaani amɨɨhaico imino
omoonɨnohallɨvɨ.
5 Mɨɨro Cristofañodɨ mihicamaño Moocaani
amɨɨhaico acɨuhi mojeebɨɨ gaijadi fanoova
busumijebadɨ fanoohiijɨco, bu fanoogaajaco
icano.
6 Oono amɨɨhaivɨ Cristotɨ jɨɨbogo miyaano iicano
imino agaajacafotobadɨ.
7 Jaamaño amɨɨhaiditɨ jinehejeba
cuujɨvaachutɨhi Moocaani aacɨnehejeonotɨ
Mohaivojɨɨbo Jesucristo asaajinoco motoomono-
hachuta.
8 Jaabo amɨɨhaico imino teemejiibo niinofucuvɨ.
Jaamo imino mɨhɨnivatɨmo mihicahi Mohaivojɨɨbo
Jesucristo agasejifucu.

9 Bañɨtatɨibo Moocaani. Jaabo amɨihaico cuuhu-
vahinɨhi Illi Jesucristo Mohaivojɨibojaagodɨ mi-
icaqui.

Moocaani Iijamɨnaa Udugaacamaaiuno.

10 Jaanegui jino amɨihaico neehi; Tañahabomɨ,
Mohaivojɨibo Jesucristo momofeenedɨ, famooro
sabadɨro sayomonocoro mihiimaa, bu
amɨihaifeenevɨ dugaavocasineheje icadino.
Jillɨ iminoro sahɨgovɨro miminifoto sano
eesamaajejaagovɨro sabadɨro miminifoto.

11 Tañahabomɨ, mɨiro amɨihaiditɨ uco jɨibogomo
Cloe onoobo yoto, amɨihaifeenevɨva ɨibacasi
iicanoco.

12 Toonotɨ jillɨ amɨihaico neejirahi: Amɨihaiva
jillɨ meneehicahi: Saatohova uujoho Pabloobo,
meneehicahi. Jaanotɨvaha bu saatoho uujoho
Apoloobo, bu saatoho uujoho Pedroobo,
bu jaanotɨ saatoho uujoho Cristoobo,
meneehicahivaha.

13 ¿Nacu Cristo dugaacɨnɨhi? ¿Nacu uujoho Pablo
amɨihaihallɨvɨ tetecucafutuuhi? ¿Nacu amɨihai uu-
joho Pablo memeri minitɨcafutuuhi?

14 Mɨiro uujoho, amɨihaitɨ mɨihaiñoobaco
nitɨhinɨtɨhi, ɨvɨ ɨdɨimɨsiicoro nitɨuhi, Crispo
onooboco, Gayo onooboco icanoro. Jaaneguiiha
toonohallɨvɨ uujoho Moocaanico imehi.

15 Jaamo mɨihaiñooba: Uujoho Pablo memeri
nitɨcafetehinɨhi, nootɨmo mihicahi,

16 bu tollɨro nitɨuhi Estefanoco iijamɨnaama.
Jaanotɨ saatohobaco gaajacuutɨhi tahɨ fɨne ca-
jaatyocohacho nitɨuhi.

17 Mɨiro uco Cristo nitɨfiiri galluutɨhi, iimino
jɨibogocoro jɨibeguequi uco galluubo. Jaaruno

bu sihidɨ gaaja iijɨri jɨɨbeguequi icatɨno jillɨ Cristo ɨmoholliigavɨ iguijeveuno sɨcamañovɨ minifototɨno iicaqui.

Cristo Moocaani Mitya, Gaaja Icano.

18 Jaamaño mɨɨro Cristo ɨmohohallɨvɨ iguijeveuno jɨɨbogo jillɨ jihovonobadɨ jeevahi cɨɨjɨgaifaño efeejimedi. Jaanotɨ ataajajimedi, jino mɨɨhaidi, Moocaani mitya icahi.

19 Mɨɨro Caatɨnɨhaamefaño noono:
Finɨsuji gaajamɨnaa gaajaco, bu tɨhɨɨsuji gaajacɨmɨnaa esɨcɨnɨco, noono.
20 ¿Nacu cuuca icaabo gaajamɨnaafi? ¿Cuuca icaabo jɨɨbogomɨnaafi? ¿Cuuca nacu icaabo jisumio jenaaumɨnaafi? Mɨɨro Moocaani jeegavusucuhi jiinɨjemɨnaa gaajaco.
21 Imoonɨqui jiinɨjemɨnaa, Moocaani gaajafeenedɨ, Moocaanico gaajacɨhinɨtɨhi. Jaabo Moocaani igaajafeenedɨ diibedi imineguiiha taajasuubo miyaavogomɨnaaco iimino jɨɨbogofeenedɨ saatehedi tobogo jihovonobadɨ iicarunofañodɨ.
22 Mɨɨro judiomɨ dilluhicahi sihidɨ ejeevano gaajataco. Bu tollɨro griegomɨ jiije gaajacoro guiinehicahi.
23 Jaarunaaca mɨɨhai mɨjɨɨbeguehicahi Cristo etetecucɨnɨɨboco. Jaanoco judiomɨ unucufeguemere tɨɨmejetasuhicamo. Tollɨro judiomɨ iicatɨmedi jillɨ jihovono.
24 Jaanotɨ naha ucuuhuvacɨnɨmedi, judiomɨtɨ, bu judiomɨ iicatɨmedi icano, Cristo Moocaani mitya iicaabo, bu Moocaani gaaja iicaabo icano.
25 Mɨɨro Moocaani gaajatɨ iicarunovaha miyamɨnaa gaajahallɨnohocɨvɨ sihidɨ jeevahi,

bu Moocaani niinova iicaruno miyamɨnaa sefa janaanɨcɨ sihidɨ jeevahi.
26 Eneecau magaaja, tañahabomɨ, Moocaani amɨɨhaico ucuuhuvaumotɨ bu mɨɨdɨmo jijeogaajamɨnaaotou. Jaabadɨro bu mɨɨdɨmo aivojɨma iicamootou miyaamo iyaachimɨhaiototɨ.
27 Jaanotɨ naha Moocaani ɨcɨuhi jiinɨjemɨnaadi mɨhɨɨfomo iicamoco agaajafiimoco inucufevesuqui, tollɨro bu Moocaani jiinɨjemɨnaadi iniinovafimoco ɨcɨuhi esefafiimoco inucufevesuqui,
28 tollɨro bu ɨcɨubo jiinɨjehallɨvɨ jihovono iicanoco, mɨhɨɨfomo iicamoco icano jiijehallɨvɨ miyaamo iicamoco inucufevesuqui.
29 Jillɨtɨ diibo ɨmefeenevɨ mɨɨhaiñooba: Uujoho aivo sihidɨ jeevahi, nootɨmo iicaqui.
30 Mɨɨro Moocaani amɨɨhaico Cristo Jesujaagovɨ miniiyuhi, tollɨro bu moonɨubo Cristo mɨɨhai gaaja iicaaboco. Diibofañodɨ Moocaanima sajeebɨɨ miicaqui, mataajacuumoro diibediro miicaqui.
31 Jaanegui Caatɨnɨhaamefaño onoobadɨ: Difiico iidiimuuruubo; Aivojɨɨbocoro diimo.

2

Cristo Etetecucɨnɨɨboco Mɨjɨɨbogono.

1 Tañahabomɨ, mɨɨro Moocaanitɨ jɨɨbeguequi amɨɨhaijaago eeguejeusumi iimino ihiimaajinoma, bu gaaja iimaama icano fuutɨhi.
2 Jillɨro amɨɨhaifeenevɨ jinejebaco gaajatɨɨbobadɨ minifutuuhi ɨdɨɨbocoro Jesucristoco jaanɨ etetecucɨnɨɨboco gaajauhi.

3 Jaabo uujoho amɨihaifeenevɨ niinovano
icauhi. ¿Mɨillɨ fɨne diitoco jɨibegueji? nooboro
sihidɨ iguiiboro veveveve.
4 Jaabadɨro bu tahiimaa, tojɨibogo icano
miyamɨnaa gaajasuri icautɨno. Jillɨro Moocaani
Gaijari, mityari icano ɨfusuhinɨhi.
5 Jillɨtɨ amɨihai miyaavogo miyamɨnaa
gaajafañodɨro icatɨno Moocaani mityafañodɨro
iicaqui.

Moocaani Gaijafeenedɨ Magaajacɨno.

6 Jaarunofaño mihiimaahi gaajaco miyaavo-
gofaño ujusicuumofeenevɨ. Jaaruno jijeo gaa-
jari icatɨno, bu jidɨhijeo aivojɨto iimitɨmo gaaja
goovano ifinɨfineri icatɨno.
7 Jillɨ Moocaani gaajaco mihiimaahi
agaajaratɨno ɨtɨhɨinoco toovonono iicano gaajaco.
Jaanoco Moocaani sɨicɨjetɨro ficucuuhi mɨihai
taajasuco.
8 Jaanoco cajaatyoba saatohotɨ jijeo aivojɨto
gaajacɨutɨhi. Mɨiro igaajacɨuruva tetecujitɨrumo
niquejeo imi Aivojɨiboco.
9 Jillɨro jillɨ, Caatɨnɨhaamefaño onoobadɨ:
Miyamɨnaa aatyɨmeutɨnehejeque, bu
uguubutɨnehejeque, bu miyamɨnaa
jeebɨifaño ɨjɨcafetehinɨtɨnoco icano,
Moocaani imibachucuuhi diiboco
agaijɨmeguiiha, noonoro.
10 Jaarunoco Moocaani mɨihaico gaajasuhi Igai-
jafeenedɨ. Mɨiro Igaija paryɨ fanoocoro gaajahi, bu
Moocaani jeebɨi faicuvahɨ iicarunoco.
11 ¿Nacu, cajaanɨ gaajahi sifi esamaajeque?
Ɨdɨiboro igaija diibofaño iicaabo gaajahi.

Jaabadɨro buunajɨ mɨɨjoho gaajatɨhi Moocaani esamaajeque, ɨdɨɨboro diibo Gaija gaajahi.
12 Jaabadɨ mɨɨhai magaayɨcɨhinɨtɨhi jiinɨjeo gaijaco, ɨdɨɨboro Moocaanitɨ asaano Gaijaco magaayɨcɨhinɨhi, toonotɨ magaajaqui Moocaani mɨɨhaico iimihuseri aacɨhinɨnoco.
13 Jaanehejeque mɨɨhai mihiimaahi Moocaani Gaija mɨɨhaico ɨjɨɨbogobadɨ. Jaano mɨɨhai gaajariro magaajanoco icatɨno. Jillɨ mɨjɨɨbeguehi Moocaani jɨɨbogoco miyaavogomɨnaaco.
14 Jaanotɨ Moocaani Gaijama achahaabo gaayɨcɨtɨhi Moocaani Gaijaonehejeque, diibedi jillɨ jihovonobadɨ icano, agaajatɨmaño. Jaanoco Moocaani Gaijariro magaajacɨtahi miyaano iicanoco.
15 Jaanotɨ naha Moocaani Gaijama iicaabo paryɨ fanoovaaco agaajaaboro dugaacuhi. Jaabo imitɨco, mɨɨjoho neejitɨrahi.
16 Mɨɨro Caatɨnɨhaamefaño noono: ¿Nacu, mɨɨjoho gaajacɨuhi Moocaani esamaajeque? ¿Nacu, Moocaanico mɨɨjoho conooco jɨɨbeguejirahi? Jaanotɨ naha mɨɨhai Cristo esamaajema mihicahi.

3

Moocaani Amusumɨnaa.

1 Jaamaño tañahabomɨ, uujoho amɨɨhaima Moocaani Gaijama iicamoma mihicanɨcɨbadɨ iimaatɨhi, jillɨ Moocaani Gaijama achahamoma mihicanɨcɨbadɨ iimaahi, Cristojaagodɨ seemehiica iicamoma mihicanɨcɨbadɨ iimaahi.
2 Amɨɨhaico ɨtɨhɨɨtɨnocoro jɨɨbeguehinɨhi oono seemeneque machuco acɨtɨmoro mɨfañocoro

ihiisuni̇ci̇badi̇. Ɨti̇hii̇ti̇nocoro ji̇i̇beguehini̇hi magaayi̇ci̇ujiti̇runeguiiha, bu jisumihiica magaayi̇ci̇ti̇hiica icano.

3 Jilli̇ ami̇i̇haihiica ti̇covomiyami̇naarehiica. Mi̇i̇ro ami̇i̇haifeeneri icanehejehiica siinohalli̇ti̇ sitaaco mi̇ji̇i̇heveneheje, i̇i̇bacasineheje, dugaaca-maajeneheje icano. Jilli̇ ti̇covomiyami̇naarehiica mihicahi. Jaamaño parẏi̇ miyami̇naa omooni̇ni̇ci̇badi̇ro momooni̇hicahi.

4 Mi̇i̇ro saafi: Uujoho naha miyaano Pabloobo, meneehicahi. Jaanoti̇ bu saafi: Uujoho naha Apoloobo, meneehicahi. Jilli̇ meneehicamaño ti̇covomiyami̇naarehiica mihicahi.

5 ¿Nacu mi̇i̇joho Pablo? ¿Nacu mi̇i̇joho Apolo? Jilli̇ mi̇i̇hai Moocaani amusumi̇naa toonofeenedi̇ ami̇i̇hai mimiyaaveguehini̇no. Jaano toonoco meheetavehi moti̇covohoci̇vi̇ mi̇i̇haico Aivoji̇i̇bo aaci̇di̇neheje.

6 Mi̇i̇ro uujoho basuuhi. Jaanoco Apolo maaisu-uhi. Jaanoco Moocaani jusisuhi.

7 Jaamaño abasuubo sihidi̇ ejeevano icati̇no, bu amaaisuubo sihidi̇ ejeevano icati̇no. Jaanoti̇ naha Moocaani fanooco omooni̇i̇bo toohoco ujusisu-ubo.

8 Mi̇i̇ro jaamaño abasuubo, amaaisuubo icano sabadi̇ro jeevahi. Jaarunaaca ijeevadi̇sahaje idudi̇camaajedi̇no ijaadaco Moocaaniti̇ gaayi̇ci̇ji.

9 Mi̇i̇ro mi̇i̇hai Moocaani nahaboni̇mi̇naa. Jaanoti̇ ami̇i̇hai Moocaani dudi̇camaaje faguibadi̇ mihicahi. Jaanoti̇ bu tolli̇ro Moocaani iijaco eheetavojabadi̇ mihicahi.

10 Jaamaño Moocaani imihuseti̇ uco aaci̇di̇no, uujoho aivo iijano eetavoco agaajaabobadi̇

ihɨmahacɨnoco cuhufono basuhi. Jaanohallɨvɨ sita ifajaaco majaanɨjihachiijɨ imino esɨcɨnɨmoro majaanɨ.

11 Mɨɨro siino sita ihɨmahacɨtɨ ficuucuujitɨrahi ihɨmahacɨ Jesucristo iicacuumaño.

12 Jaanotɨ diibo iicacuunohallɨvɨ saatoho orori, nɨhɨbajeneri, sihidɨ ijaadama icano guiisiyɨneri icano iijaco eetavoobo. Jaanotɨ saatoho ɨmohoneri, jaaɨneri, jɨɨhuneri icano ajaanɨhachiijɨ

13 eheetavodɨɨbo dudɨcamaaje gaajacafeteji foovono, ufucu dugaacufucusumi; mɨɨro cɨɨjɨgairi nɨsucafetejino. Jaadɨ gaajacafetejino naa cajaanɨ miyaanoco eheetavuunoco.

14 Jaanotɨ cajaanɨ dudɨcamaajehacho Moocaani nɨsufañodɨ afatyoobo ijaadaco gaayɨcɨji.

15 Jaanotɨ cajaanɨnocohacho finɨsujino diibo dudɨcamaaje gañɨɨcafeteji. Jaarunofaño diiboro taajaji oono cɨɨjɨgai iijaco ɨjɨgasunotɨ ataajanɨcɨbadɨ.

16 ¿Nacu magaajatɨhi amɨɨhai Moocaani iija mihicanoco? ¿Bu Moocaani Gaija amɨɨhaifaño iicanoco?

17 Jaanotɨ bu cajaanɨhacho Moocaani iijaco ifinɨsuuboco, bu Moocaani diiboco finɨsuji. Mɨɨro amɨɨhai Moocaani iija. Jaaja mɨhɨnivatɨja.

18 Jaanegui cajaanɨ amɨɨhai ifiico jillɨ mabañɨsudino. Cajaanɨhacho amɨɨhaifañotɨ: Jidɨhivɨ uujoho gaajamɨnaafi, monoobo gaajatɨɨbobadɨ miminifoto. Jaabo miya gaajamɨnaafitɨ minifetehi.

19 Mɨɨro jijeo gaaja Moocaanidi jillɨ jihovono. Mɨɨro Caatɨnɨhaamefaño noocɨnɨno: Moocaani

gañɨɨsuhi agaajamoco abañɨficamañovɨ, noonoro.
20 Tollɨro bu noono: Aivojɨɨbo gaajahi gaajamɨnaa esamaaje jillɨ sɨcamaño iicanoco, onoono.
21 Jaanegui mɨɨhaiñooba miyamɨnaafi jɨɨbegueri amɨɨhai ifiico mitya mitya momoonɨdino. Mɨɨro paryɨ sabadɨro amɨɨhaiñeheje.
22 Mɨɨro uujoho Pablo icaruubo, Apolo icaruubo, Pedro icaruubo icano amɨɨhaico mɨjɨɨbeguequi fanooro Moocaani amɨɨhaico aacɨno jiinɨjehallɨvɨ mihicanohachuta, jisumi iicaneheje, bu ufucu iicajineheje icano paryɨ amɨɨhaiguiiha. Tollɨro guijevefeenedɨ Moocaanijaago mɨhɨfetejineguiiha icano.
23 Jaanotɨ amɨɨhai Cristota, bu Cristo Moocaanitahe icano.

4

Minɨsumɨnaa Dudɨcamaaje.

1 Jaaneguiiha amɨɨhai mɨɨhaico Cristo jeecɨvomɨnaatɨ mehesɨcɨnɨ, bu Moocaani jɨɨbeguejɨ ɨtɨhɨɨno jɨɨbogomɨnaatɨ icano.
2 Jaamo paryɨ diito toono tajɨɨbama iicamo imino omoonɨfimotɨ mihica.
3 Jaanotɨ naha uudi mɨllɨ icatɨno miyamɨnaa tahimitɨ unuuruno, bu miyamɨnaa aivojɨ icagavɨ tahimitɨco unuuruno icano, bu uuro tahimitɨco neejitɨrahi.
4 Jinejetɨ uujoho tahesamaaje imitɨno icatɨrahi. Jaaruno toonotɨ uujoho imitusucafototɨhi. Jaanotɨ naha ɨdɨɨboro Aivojɨɨbo Moocaani uco tahimitɨco neejirahi.
5 Jaanegui amɨɨhaico neehi: Ɨmegavɨro sifi imitɨco, meneedino Aivojɨɨbo Jesu

asaatɨnohachuta. Jaabo diibo jari foovoɨɨcaruji, bu tollɨro cɨvoguiino toovono iicarunehejeque. Bu tollɨro jaabo jɨɨbeguejiibo miyamɨnaa jeebɨɨno eesamaaiñehejeque. Jaadɨ naha jari itɨcovoocɨvɨ Moocaanitɨ gaayɨcɨjimo diitoco acahacɨsunoco.

6 Tañahabomɨ, jillɨ amɨɨhaico neehi amɨɨhai imiguiiha Apolotɨ, uutɨ icano, jaamo magaajahi. Jaanoco mɨsitɨ magaaja. Jaamoro oono Caatɨnɨhaamefaño onoono janaanɨcɨvɨ esamaaicuutɨmo mihicahi. Jaamo saafiiditɨ mitya mitya mihicamoro sifiico tɨhɨɨsutɨmo mihica.

7 ¿Nacu mɨɨjoho ɨco miyaabotɨ ficuuhi? ¿Nacu cono ɨɨma chahahi agaayɨcɨtɨno? Jaano bu agaayɨcɨcunoco, ¿collɨhi sifiitɨ agaayɨcɨtɨɨbobadɨ: Aivo uujoho mityahi, neehi?

8 Mɨɨro paryɨɨcɨno toonoma mihicacuuhi. Mɨɨro sihidɨ mubusumijevacuuhi. Mɨɨhai aivo aivojɨtorucu, monoomoro mɨɨhaico uufocovɨ miminiiyuhi. Jaanova miyaano mahaivojɨɨvejirahi, mɨɨhai amɨɨhaima bu sano mahaivojɨɨvequi.

9 Mɨɨro jillɨ tahesɨcɨnɨ neehi: Moocaani mɨɨhai minɨsumɨnaaco famooguiinovɨro ficuuhi iguijenɨguucuumoco iicanɨcɨbadɨ. Mɨɨro mɨɨhaico miyamɨnaa iimogotɨmoro ajabafiinovɨ mɨhɨfutucuuhi, Moocaani toomomɨnaa ihatyɨmequi, miyamɨnaa ihatyɨmequi icano.

10 Mɨɨhaico naha jihovotobadɨ esɨcɨnɨumo Cristo-hallɨtɨ. Jaanotɨ naha amɨɨhaico Cristotɨ: Aivo gaa-jafiimo, neehicamo. Mɨɨhai miniinovafihi. Jaanotɨ amɨɨhai mequehecufihi. Amɨɨhaico: Miyaamo, noomo. Jaanotɨ mɨɨhaico jillɨ: Mɨhɨɨfomo, noomo.

11 Jisumihachuta ajebanoco jaabɨcɨmoro mihicahi, adufirari mihicahi, gaachehuma machahahi, maganɨɨcɨcafetehi, moojanoma machahahi,
12 miniinovatehicahi, muhuseneri mududɨcamaaimo. Mɨɨhaico iminootɨno noomo. Jaarumoco imineeriro meneehi. Mɨɨhaico ɨdaasuno omoonɨnehejeque majaabɨcɨhicahi.
13 Mɨɨhaitɨ aivonoono neehicamo. Jaarumoco sɨɨcuno mihiimusuhicahi. Jiinɨje beevabadɨ mɨɨhaico moonɨhicamo beemeubadɨ jisumihachuta mihicahi.
14 Jino amɨɨhaico nucufevesuqui jillɨ caatɨnɨtɨhi. Jillɨ amɨɨhaico fajɨɨnɨqui agaijɨmo taseemeque icabadɨ.
15 Mɨɨro diez mildɨmo amɨɨhai jɨɨbogomɨnaa Cristotɨ amɨɨhaico ɨjɨɨbogomo icarunaaca, diito amɨɨhai caanimɨbadɨ icatɨhi. Mɨɨro uuro amɨɨhaico seemevahinɨhi Cristo Jesufañodɨ iimino jɨɨbogofeenedɨ.
16 Jaanegui amɨɨhaico neehi: Uujoho jino iicabadɨro mihica.
17 Tooneguiiharo bu amɨɨhaijaago Timoteoco galluuhi taseemenebadɨ agaijɨɨbo Aivojɨɨbofañodɨ imino iicaabo. Jaabo diibo amɨɨhaico imino esaayuji Cristofañodɨ uujoho omoonɨnoco, fahɨgova iicajahaje Moocaani iijanofaño jɨɨbogooboro efeehicabadɨ.
18 Saatohovaha amɨɨhaitɨ mitya mitya icahicahi uujoho amɨɨhaijaago ufucuro ufuucujitɨɨvɨbadɨ.
19 Jaanegui amɨɨhaijaago goovajino ofoono Aivojɨɨbo iimogohachiijɨ. Jaadɨ jari gaajaji diito mitya mitya iicahicamo ihiimaarunoco, omoonɨtɨnoco icano.

20 Mɨɨro Moocaani aivojɨ jillɨ tɨcovo iimaa icatɨno,
mityaono.
21 Jaanegui ¿jinejeque mihimeguehi? ¿Amɨɨhaijaa
feeji ɨmeima, nacu gaijɨma, sɨɨcu ifi gaijama?

5

Ajevatɨ Onoono.

1 Miyaano amɨɨhaifeenevɨva ajeva iicano gu-
ubuvusuhicahi. Jaano toono ajevaco ajashuno
muguubusudino Moocaanico agaajatɨmofeenevɨ.
Mɨɨro saafivaha caanimɨ taabamɨma icahi.
2 Jaamo amɨɨhai mitya mitya mihicahicahi. Jillɨ
toonotɨ munucufevemere ɨdaasuno mihicatano.
Tollɨ omoonɨɨboco amɨɨhaifeenetɨ buhɨgovɨ ma-
gañɨɨ.
3 Mɨɨro uujoho, tafi sihɨgo icarunaaca tajeebɨɨ
amɨɨhaifeeneri icahi. Jaamaño: Tollɨ iicaabo
imitɨco, nuucuuhi amɨɨhaifeeneri iicaabobadɨ.
4 Mohaivojɨɨbo Jesucristo momofañodɨ amɨɨhai
mihigaicɨnɨmoma sano tajeebɨɨ icahi, bu tollɨro
Mohaivojɨɨbo Jesucristo imityama amɨɨhaima icaji
icano.
5 Jaabo diibo iimitɨɨboco Satanasco mahacɨ ifi
iimogonoco ifinɨsuqui oomoonɨruubo, ɨdaasuno
iicaneguiiha dojɨcuvɨro Moocaanijaago asaaboro
ufucu Mohaivojɨɨbo Jesu asaajifucu iicasumi
ijeebɨɨ itaajaqui.
6 Aivo imitɨno toono momoonɨnotɨ
mitya mitya mihicano. ¿Nacu magaajatɨhi
ajashuruno levaduraguiijɨ paryɨ ifaasɨhifaño
acaɨsecafetefinoco.
7 Jaanegui toono eedeelevaduraguiijɨco
magañɨɨnɨcɨbadɨ toonoco amɨɨhaifeenetɨ magañɨɨ.

Jaamo boosɨhi toguiijɨma achahasɨɨhibadɨ mihicahi, toono amɨɨhai mihicabadɨ. Mɨɨro sɨɨcɨjemɨnaa oveja seemeneque gaicaaujibuumo Pascua jɨɨbaimo iicajisumi. Jaanotɨ jisumi Cristo Jesuco guijenɨumo safooro mɨɨhai imitɨhallɨvɨ.

8 Jaanegui masɨɨ Pascua jɨɨbaimoco meheetavequi tohimitɨco magañɨɨmoro, oono eedeelevaduraguiijɨ iimitɨguiijɨco mihicanɨcɨbadɨ. Jaamoro ɨvɨ toguiijɨma achahano maahuneriro meheetavequi abañɨtɨno jeebɨɨri, miyaaneri icano.

9 Mɨɨro amɨɨhaico juufaijɨ acaatɨnɨuhaamefañodɨ nuucuuhi: Aajevafiimoma magataavedino, nooboro.

10 Jaaruno tollɨ onoobo paryɨ jiinɨjehallɨri iicamo aajevafiimotɨ, ifiguiiharo fanoovaaco imeguefimotɨ, bu ananivafifimotɨ, oono bu tollɨro ɨjɨnɨtaco ejeecɨvefimotɨ icano nootɨhi. Mɨɨro tollɨ diitoma iimaatɨmo mihicaruva toojiinɨjetɨ siijiinɨjevɨ mefeejirahi.

11 Jaanotɨ cajaanɨhacho: Miyaavogomɨnaafi uujoho, unuuruubo ajevaco imoyɨɨcɨɨbo, ifiguiiharo fanoovaaco imeguifiiibo, ɨjɨnɨtaco ejeecɨvefiiibo, sɨcamañooco ɨjɨɨbocasifiiibo, bu iguiriicavefiiibo, bu ananigaifiiibo icano, icaaboma magataavedino eneejirunoco, jillɨ neehi. Tollɨ iicaaboma ajashuno safooba mamachudino.

12-13 ¿Mɨllɨtɨ bu uujoho imiyaavogotɨmo: Iimitɨco, neejirahi? Łdɨɨboro Moocaani diito: Imitɨco, neeji. Jaanotɨ naha amɨɨhai miyaavogomɨnaa mihicacuumo: Imitɨco, meneejirahi. Jaaneguiiha diibo iimitɨɨboco amɨɨhaifeenetɨ buhɨ magañɨɨ.

6

Dugaacumɨnaa Ɨmefeenevɨ Dinahaboco Satyedino.

1 Amɨɨhaitɨ saatoho amɨɨhai nahaboma imitɨno mihicasumi toonoco mihimibachuqui miyaavogomɨnaajaagovɨ footɨmoro, ¿collɨhi miyaavogomɨnaa iicatɨmo dugaacumɨnaajaagovɨ mofoonɨcɨhi?

2 ¿Nacu amɨɨhai magaajatɨhi miyaavogomɨnaa jiinɨjemɨnaaco udugaacujinoco? Jaano bu jiinɨje amɨɨhairi udugaacucafetejino icanaaca, ¿collɨhi toono sihidɨ ejeevatɨnoco amɨɨhaifeenevɨro mihimibachutɨhi?

3 ¿Nacu magaajatɨhi Moocaani toomomɨnaaco mɨɨhai mudugaacujinoco? Jaano bu icanaaca? ¿Mɨllɨtɨ jijeonoco dugaacutɨmo mihicajirahi?

4 Jaamo bu amɨɨhai jijeonehejehallɨtɨ mɨhɨɨbacasinoma mihicamo bu, ¿collɨhi jaamo miyaavogomɨnaa iicatɨmojaagovɨ tonehejeque mihimibachuqui mefeehicahi?

5 Jino amɨɨhaico nucufevesuqui neehi: ¿Nacu amɨɨhaifeenevɨ gaajamɨnaafi saafiiba chahahi inahabomɨfeenevɨ udugaacujiruubo?

6 Jaano icanaaca, ¿collɨhi masatyehicahi amɨɨhai nahabomɨco miyaavogomɨnaa iicatɨmo dugaacumɨnaa ɨmefeenevɨ?

7 Amɨɨhaifeenevɨ ɨɨbacasima mihicamaño aivo imitɨno mihicacuuhi. ¿Collɨhi jillɨ tollɨ icarunoco majaabɨcɨtɨhi? Jaafa jillɨ amɨɨhaico nanimo.

8 Jaarunaa amɨɨhai sahɨgotɨro imitɨno momoonɨhicahi, mananihicahi amɨɨhai nahabomɨcoro.

9 ¿Nacu amɨihai magaajatɨhi iimifiitɨmo
Moocaani aivojɨco agaayɨcɨjitɨnoco? Amɨihai ifiico
mabañɨsudino, ajevamɨnaa, jihovo caanimɨco
ejeecɨvefimo, sifigoma iicafifimo, bu sano
gaifiimɨmaryo iicafimo,
10 ananivafifimo, fanoovaaco iiguiiharo
iimoyɨicɨfifimo, bu iguiriicavefifimo, bu
sitaaco imitɨno eneefifimo, bu sitaaco imitɨno
omoonɨfifimo icano Moocaani aivojɨfaño feejitɨhi.
11 Jillɨ icauno amɨihaitɨ itɨconɨ saatoho. Jaarumo
jisumi imibachucafutucuhi, Moocaanidiro
iicacuqui diiboma sajeebɨi icacuumo Aivojɨibo
Jesu momofeenedɨ, bu Moocaani Gaijafeenedɨ
icano.

Mofiico Moocaanidiro Mificuno.

12 Paryɨ fanoovaaco uujoho moonɨjirahi.
Jaarunaa paryɨ fanoovaro tamiyaavogoco
uco amusutɨno. Uujoho paryɨ fanoovaaco
moonɨjirahi. Jaarunotɨ conooba uco guiinonɨjitɨhi.
13 Miyaanoco noonɨcɨmo: Machuta mɨino
jeebɨiguiiha, mojeebɨi machutaguiiha icano.
Jaarunohocɨco sabadɨro Moocaani finɨsuji. Jaanotɨ
mofi ajevaguiiha icatɨhi Aivojɨibo Cristoguiiharo
icano. Jaabadɨro bu diibo mofiguiiha iicaabo.
14 Jaabo Moocaani Cristoco siino ubuheete-
subadɨro bu mɨihaico imityari tollɨro buheetesuji-
ibo.
15 ¿Nacu amɨihai magaajatɨhi amɨihai ifiino
Cristo ifiioneheje iicanoco? ¿Nacu Cristo ifiitɨ
ɨicɨiboro ajevamɨnaago ifiivɨ ficuji? Cha, tollɨ
icatɨno.
16 ¿Nacu bu amɨihai magaajatɨhi aje-
vamɨnaagoma ɨicɨcasiibo diigoma saafi ifibadɨro

iminifetefinoco? Jaano toono imiti ifi. Miiro Caatinihaame neehi: Famisiciro sahucurucuuji, noonoro.
17 Jaabadiro Aivojiibojaa iminifotoobo sagaijarucuji diiboma.
18 Jaanegui ajevati magaa. Paryi oono cohimitihacho iicanoco miyaminaafi moonifihi mofifañodi iicatinoco. Jaanoti ajevaco omooniibo ifiicoro imitino moonihi.
19 ¿Nacu magaajatihi amiihai ifiino Moocaani Gaija iijano iicanoco? Jaabo amiihaifaño iicaabo, Moocaani amiihaico aaciibo. Jaamo amiihai, amiihai ifi abajatoro mihicatihi.
20 Miiro amiihaico ajashutino jaadari Cristo guijeveri Moocaani jaaducuuhi. Jaanegui Moocaanico amiihai ifiiri macahacisu.*

7

Taabavaditi Onoono.

1 Jaanoti oono uco aamefaño meneehininiditi amiihaico neehi: Aivo imijiruno gaifi gaigooco dudiiciticiibo iicano.
2 Jaarunofaño ajevahaño iicamaño amiihai ticovohociviti amiihai taabamima mihica. Jaabadiro bu gaigoomi amiihai ticovohociviti amiihai tajemima mihica.
3 Amiihai tajemi amiihaico iimugusumi imino: Jii, monoo. Jaabadiro bu amiihai taabami amiihaico iimugusumi imino: Jii, monoo.

---

* **6:20** Sahaamefaño janaanici jilli ficuumo: Moocaanico amiihai ifiiri, amiihai gaijari icano macahacisu. Jaano toonoci fanoociro Moocaaninohoci, onoonoco.

4 Mɨɨro mogai ifi abajagoro icatɨhi, ɨdɨɨboro aijɨ
abajaabo. Jaabadɨro bu aijɨ ifi abajaaboro icatɨhi,
ɨdɨɨgoro mogai abajago.
5 Jaanegui: Chahano, meneedino
mihimogocasisumi ɨvɨ ɨdɨsumiro famɨsicɨro
sabadɨro mihiimaacasimɨsiro: Jillɨ tɨcovono
miicaqui Moocaanima mihiimaanohachuta,
munuusumi ɨvɨ tɨcovono mihicaji. Jaanobuunatɨ
siino dojɨcuvɨro mihicacasi ɨjɨ Satanas
onoobo amɨɨhaico abañɨneri sitama imitɨco
momoonɨdino.
6 Jillɨ, jillɨ amɨɨhaico uujoho neehi, tajɨɨba icatɨno.
7 Aivo imeguejirahi famooro gaifiimɨ jino uu-
joho iicabadɨ iicanoco. Jaarunofaño itɨcovoocɨvɨ
Moocaani aacɨhinɨbadɨ icamo. Saatohoco siibadɨ,
bu saatohoco siibadɨ icano.
8 Jaanegui neehi: Ataabavatɨmehejeque,
fibaijɨgomɨhaico icano imicanijiru aivo jino
uujoho uuro iicabadɨro mihicano.
9 Jaanotɨ saatoho tɨcovono mihicajitɨruumo si-
ino matajeva. Jillɨ imicanijiru siino atajevacu-
uno mihicano, majaabɨcɨjitɨruneri ɨdaasuno mihi-
catɨqui.
10 Jaanotɨ bu mogaimɨma iicacuumoco tajɨɨbahi.
Jaaruno uujoho icatɨno Aivojɨɨbo tajɨɨbahi, mogai
aijɨco jeevesutɨgo iicaqui.
11 Jaanotɨ mejeevesuhachiijɨ siino tajevacuutɨno
mihica. Jaanotɨ jillɨro siino ditajema dojɨcuvɨro
dimijɨɨvo. Jaabadɨro aijɨmɨ mogaimɨco
mejeevesudino.
12 Jaanotɨ bu jino uujoho onoono, Aivojɨɨbo
onoono icatɨno: Miyaavogomɨnaatɨ saafi taaba

miyaavogomɨnaago icatɨrugo diiboma imino iica-
gogoco mejeevesudino.
13 Jaabadɨro bu saafigo miyaavogomɨnaago
taje miyaavogomɨnaafi icatɨruubo diigoma imino
iicagohachiijɨ mejeevesudino.
14 Mɨɨro aijɨ imiyaavogotɨruubo mogaifañodɨ
Moocaanidi imicuubobadɨ icahi. Jaabadɨro bu
imiyaavogotɨgo gaigo aijɨfañodɨ Moocaanidi im-
icugobadɨ icahi. Jaanotɨ tollɨ mihicaova amɨɨhai
seeme imifijitɨrahi imiyaavogotɨmo seemebadɨ
icajirahi. Jaanotɨ saafi imiyaavogomaño toseeheje
Moocaanidiro icacuuhi.
15 Jaanotɨ oono imiyaaveguehicatɨmo
ejeevesugohachiijɨ, jaafa jeevesumo. Jillɨtɨ tollɨ
iicaabo ejeevesugo, bu tollɨ iicago ejeevesuubo
icano sajeebɨɨ icacuuhi. Mɨɨro Moocaani mɨɨhaico
sajeebɨɨguiiharo cuuhuvauhi.
16 ¿Nacu fɨne ɨɨjoho gaigo ditajeque miyaavu-
gusujirahi itaajaqui? Jaabadɨro bu, ¿ɨɨjoho gaifi
diitaabaco fɨne miyaavugusujirahi itaajaqui?

17 Oono amɨɨhai tɨcovohocɨvɨ amɨɨhaico Aivojɨɨbo
aacɨuno iicabadɨ, bu Moocaani amɨɨhaico ucu-
uhuvausumi mihicaubadɨro icano mihica. Jillɨ
tajɨɨbahi paryɨɨcɨno Moocaani iijanofañ*o*.
18 Saatoho mucuuhuvacafutuuhi amɨɨhai
meehe quitɨcɨnɨmo mihicamo, tobadɨro
quitɨcɨcɨnɨmo mihica. Jaabadɨro bu saatoho
quitɨcɨratɨmo mihicamo mucuuhuvacafutuuhi
tobadɨro quitɨcɨratɨmo mihica.
19 Miquitɨcɨnɨno sihidɨ jeevatɨhi. Jaabadɨro bu
miquitɨcɨratɨno sihidɨ jeevatɨhi. Ɨdɨɨnoro Moocaani
tajɨɨbaco meheetavano naha sihidɨ jeevahi.

20 Jaanegui famoovaro mucuuhuvacafutusumi
mihicaubadɨro mihica.
21 ¿Sifi jɨjovono diicaabo cuuhuvacafutuuhi?
Jaarunoco deesɨcɨnɨdino. Jaanotɨ bu toonotɨ ataa-
jajino iicahachiijɨ, tollɨ moonɨ.
22 Mɨɨro sifi jɨjovono iicauboco ucuuhuvaubo
jisumi Aivojɨɨbo ataajasucuuborucu. Jaabo
jillɨ sajeebɨɨ diiboco jeecɨvucuji. Jaabadɨro bu
sajeebɨɨ iicauboco ucuuhuvaubo jisumi Cristo
jɨjovonurucu.
23 Mɨɨro ajashutɨno jaadari Cristo guijeveri ma-
jaaducafutuuhi. Jaanegui miyamɨnaa jɨjovototɨ
amɨɨhai ifiico meheetavedino.
24 Jaanegui tañahabomɨ, oono amɨɨhai
mucuuhuvacafutusumi mihicaubadɨro, bu jisumi
Moocaanima mihica.
25 Jaanotɨ ɨvɨ bagocajamɨhallɨvɨ Aivojɨɨbo
tajɨɨbama chahahi. Jaarunaa jino eesɨcɨnɨnoco
neehi, uco Aivojɨɨbo ɨdaasugonofeenedɨ
imihuseebe iicamaño, jillɨ amɨɨhaico neehi:
26 Uudi imino gaifi oono iicabadɨro iicano jisum-
ihije jino ɨdaasuno mihicaneheje iicamaño.
27 Gaigooma idiicacuubo, diigotɨ dugaavedino.
Gaigooma achahaabo, ataabavanoco
diimeguedino.
28 Jaaruubo bu ataabavahachiijɨ, imitɨco
dɨɨcɨjitɨhi. Jaabadɨro bu bagocaja atajevago imitɨco
ɨcɨtɨhi. Jaarumo ɨdaasuno icaji. Jaanoco jeedɨ
uujoho amɨɨhaitɨ buhɨgovɨ miniiyujirahi.
29 Tañahabomɨ, jillɨ uujoho eneejiruno: Jiije-
hallɨvɨ gueenene mihicajitɨhi. Jaanegui amɨɨhai
taabamɨma mihicamo mataabavatɨmobadɨ mi-
hica.

30 Jaanotɨ bu mataamo mataatɨmobadɨ mihica,
bu imono mihicamo imono mihicatɨmobadɨ mi-
hica. Jaanotɨ bu manaajeme siinoma mihi-
catɨmobadɨ mihica.
31 Jaanotɨ bu jijeonehejeque anaajeme tooneri
mutuvavotɨmobadɨ mihica. Mɨɨro jijeononeheje
jillɨ ihɨfuvusuro icaruno finɨfihi.
32 Uujoho imogotɨhi sineheje esamaajeri mihi-
canoco. Ataabavatɨɨbo Aivojɨɨbo Cristo nehejeque
imino teemehi, Aivojɨɨboco imo imo imoonɨqui.
33 Jaanotɨ ataabavacuubo jiinɨjeonehejejaagovɨro
icahi mogaico imo imo imoonɨqui.
34 Jaabadɨro bu atajevacuugotɨ atajevatɨmo si-
ibadɨro diitotɨ icahi. Atajevatɨgo Aivojɨɨbo ne-
hejeque imino moonɨhi; ijeebɨɨ, ifi icano imino
Moocaanidiro iicaqui. Jaanotɨ bu atajevacuugo
jiinɨjeonocoro imino moonɨfihi aijɨco imo imo
imoonɨqui.
35 Jaanoco jillɨ neehi amɨɨhaidi iimiqui, amɨɨhai
ɨmega jegaiteereque ficuuqui icatɨno, jillɨ imi-
noro miicaqui neehi. Jaamo Aivojɨɨboco miyaano
fanoovari jeecɨvomoro mihicahi.
36 Ɨvɨ jaanotɨ saatehedi ille bagocaja ujusicugo,
tajevatɨgo iicano imitɨhachiijɨ, matajenɨ. Mata-
jenɨno imitɨ icatɨno.
37 Jaanotɨ ijeebɨɨfañodɨ quehecuno eesɨcɨnɨɨbo:
Jinejetɨ ucuujɨvaachutɨɨbo ifi, onoobadɨro iicaabo
ijeebɨɨfañodɨ ille bagocajaco imino ificugoobo aivo
imino moonɨhi.
38 Jaanotɨ bu atajenɨɨbo imino moonɨhi. Jaanotɨ
bu atajenɨtɨɨbo aivo sihimi moonɨhi.
39 Gaigo atajevacuugo tajɨɨbari aijɨmaryo icaji
diibo iicanohachuta. Jaanotɨ aijɨ iguijevehachiijɨ,

toonoti taajacuugo. Jaadi iimogooboco tajeva-
jirugo ivi miyaavogominaafi iicaabocoro.
40 Jaanoti ivi uudi, aivo imijiruno iinoro iicano.
Miiro uujoho tafiico esicinihi, tolliro bu fine
Moocaani Gaijama iicanoco.

8

Jihovocaanimico Ejeecivono.
(Rm 14.1-23)

1 Jaanoti ivi jisumi jihovo caanimico
ejeecivehicanoti amiihaico neehi: Miyaano
famoovaro aivo toonoco magaajacuuhi.
Jaaruno togaaja miihaico mofiicoro mitya mitya
momoninoviro jusisuhi. Jaanoti naha saatohoco
magaijimo diito miyaavogoco mujusisuhi.
2 Jaanoti bu saatoho: Uujoho aivo gaajahi, unuu-
rumo miya gaajaquehiica gaajatimo.
3 Jaanoti saatoho Moocaanico agaijiiboco, bu
Moocaani diiboco gaayiciihi.
4 Jaabadi ijinitaco machutari ejeecivucuunoco
mamachunoti neehi: Miyaano ijinita jiinijehalliviti
sihidi jeevatihi ivi idiiboro saafiiro Moocaani.
5 Jaarunaa niquejefaño, bu jiinijehalliviti icano
bu sihidi jaatyo diosmi onoomo icahi, tolli enee-
hicamedi icamo sihidi diosmi onoomo, bu sihidi
aivojito onoomo icano.
6 Jaanoti naha miihaidi icaabo saafiiro Dios
Moocaani. Jaabo Moocaani paryi fanoovaaco ee-
tavuuhi. Jaabeguiiha miihai mihicahi. Tolliro bu
icaabo saafiiro Aivojiibo, Jesucristo, diibofeenedi
paryi fanoova icahi, bu miihai mihicahi icano.

7 Jaaruno jinooco paryɨ famoovaro gaajatɨhi.
Jaanotɨ saatoho ɨjɨnɨtaco ejeecɨvejibuumaño,
ɨjɨnɨtaco ejeecɨvucuunoco amachusumi,
ihesamaaje iniinovamaño, toonotɨ ijeebɨico
mɨmɨhɨninɨbadɨ esɨcɨnɨmo.
8 Mɨiro mamachunotɨ Moocaani mɨinoco
gaayɨcɨtɨhi. Mɨiro mamachunotɨ mojeebɨi
imitejitɨhi, bu mɨhɨnivatejitɨhi icano.
9 Jaarunoco mehesɨcɨnɨ, amɨihai siibadɨ
esɨcɨnɨtɨmo mamachunofañodɨ, sifi imiyaavogo
iniinovaaboco imitɨfaño magañɨisudino.
10 Eneecau bu amɨihaico neequi:
Ɨɨjoho tonehejeque agaajacuubo ɨjɨnɨtaco
ejeecɨvehicamañovɨ acasɨivooboro amachuuboco,
saafi miyaavogomɨnaafi miyaadɨ imiyaavogo
equehecutɨibo aatyɨmeebere, bu machujiruubo
ɨjɨnɨtaco ejeecɨvucuunoco.
11 Jaamaño jillɨtɨ ɨɨjoho agaajacuubo saafi di-
nahabo imiyaavogo equehecutɨiboco mɨtasujirahi
diibohallɨvɨ, bu tollɨro Cristo iguijevecuuboco.
12 Jaamaño jillɨtɨ amɨihai nahabomɨ miyaavogo
iniinovamo jeebɨico mɨmɨtasumaño amɨihairyo
Cristoco imitɨno momoonɨhicahi.
13 Jaaneguiiha uduunofañodɨ tañahaboco
imitɨfaño igañɨisujiruva uujoho ufucuro asimɨco
duujitɨhi.

9

Minɨsumɨnaafi Dudɨcamaaje.
(Ga 1.11-2.10)

1 Mɨiro uujoho sifi jɨjovono icatɨhi, uujoho
minɨsumɨnaafi. Uujoho Aivojɨibo Jesuco

atyɨmehinɨcuuhi. Jaamo amɨɨhai Aivojɨɨbedi ududɨcamaaiñofañotɨ mihicamo.
2 Saatehedi uujoho minɨsumɨnaafi icatɨhi. Jaanotɨ naha amɨɨhaidi uujoho minɨsumɨnaafi. Amɨɨhai Aivojɨɨboco magaayɨcɨmaño uujoho miyaano minɨsumɨnaafi iicanoco magaajasuhi.

3 Jillɨ uujoho neehi imitɨno uuditɨ eneehi-camoco:
4 Mɨɨro famoovadiro imino. Jaanoco mɨsi paryɨ magaayɨcɨhi machuqui aacɨnoco, aduqui aacɨnoco icano.
5 Tollɨro bu imuguruva imijiruno miyaavo-gomɨnaagoco ataabavano uuma ihɨguequi. Tollɨro bu Bernabe ihɨcɨruva diiboma ihɨguequi, oono saatoho minɨsumɨnaa iicabadɨ, oono bu Aivojɨɨbo Jesu nahabomɨ iicabadɨ, bu oono Pedro iicabadɨ icano.
6 Jaanegui fɨne amɨɨhai mehesɨcɨnɨhi ɨdɨɨmɨsiro mɨsi Bernabe, uujoho icano dudɨcamaajeque jeevesutɨmɨsiro, bu jɨɨbegueriro mihicanoco.
7 ¿Nacu cajaanɨ amocasimɨnaafitɨ iicaabo iinoro inehejeque naajenɨcɨhi? Jaabadɨro bu, ¿cajaanɨ nacu baacuco abasuubo inoovatɨ gueenetɨɨbo icanɨcɨhi? Jaabadɨro bu, ¿cajaanɨ nacu ihovejamɨco imɨfañoco amaamɨɨbo toonotɨ adutɨɨbo icanɨcɨhi?
8 Jillɨ onoonoco miyamɨnaaro onoono noomoro mehesɨcɨnɨdino. Mɨɨro bu tajɨɨbafaño tollɨro noono.
9 Moise tajɨɨbahaame jillɨ neehi: Buey itrigohallɨdɨ ɨɨgoneri jehetɨɨbo. Jaabo iijɨco siyaacudino. Jaafa machuubo ududɨcamaaimaño, noonoro. Jaaruno jillɨ bueymɨcoro agaijɨumaño nuutɨɨbo.
10 Mɨɨhaiditɨ unuunoco jillɨ nuubo. Mɨɨhai imigu-

iiha totajɨibaco eetavuubo. Mɨiro jiinɨjeque acaa-
jaabo, bu itoogaiñoco ejehetɨibo icano ufucu inoo-
vataco ɨicɨjinoco esɨcɨnɨiboro moonɨfihi.
11 Jaaneguiiha amɨihaifeenevɨ Moocaani
dudɨcamaajeque meheetavomo. ¿Mɨillɨ bu jaamo
busumijeque gaayɨcɨtɨmo mihicajirahi?
12 Buhɨcaga sita icarumo amɨihaitɨ ijaadaco
gaayɨcɨhicahi. Jaanegui imi mɨihai.
Jaarumo mɨihai toonoco midillutɨhi. Jillɨro paryɨ
jaabɨcɨmoro mihicahicahi Cristo iijɨ jɨibogoco
jeevesutɨmo miicaqui.
13 Mɨiro amɨihairyo magaajahi temploja
jeecɨvomɨnaa tooja jeecɨvo sefari iicafinoco. Jillɨ
eneejirunoco jillɨ neehi: Tooja jeecɨvo asimɨco
agaicaaumoro ejeecɨvefimo toonotɨ duufihi.
14 Jaabadɨro bu Aivojɨibo nuuhi: Cristo jɨibogoco
ɨjɨibogomo Moocaanico ajaaduno sefari iicaqui.
15 Jaarunoco uujoho safooba dillutɨhi, bu
jillɨ nooboro caatɨnɨtɨhi uco siinotɨ mahacɨqui.
Imeguehi aivo mɨihaiñooba uutɨ: Mɨihaico
dilluhicaabo, nootɨmaacaro iguijeveneque.
16 Uujoho Cristo jɨibogoco ɨjɨibogonotɨ
tafiico sihidɨ mityano esɨcɨnɨtɨhi. Mɨiro toono
dudɨcamaajeque Moocaani uco tajɨibauhi.
Jaamaño ɨdaasucanijiru uudi toonoco jɨibogotɨibo
icaruva.
17 Jaamaño jillɨ uuro iimogooboro toonoco
moonɨruva ijaadaco gaayɨcɨjirahi. Jaanotɨ
tajɨibari omoonɨmaño jino toono tadyudɨcamaaje
Moocaani uco atajɨibauno.
18 ¿Cono nacu ijaadaco uujoho agaayɨcɨno?
Ijaada uudi Cristo jɨibogoco ɨjɨibogono sitaaco
toono jaada busumijeque dillutɨibo iicano.

19 Miiro uujoho sifi jijovono icatiruubo
famoojijovonoti minifetehi Cristodi sihidi
miyaminaaco icicqui.
20 Judiomifañoo iicasumi judiomibadi minifete-
fihi diitoco Cristodi icicqui. Oono judiomi Moise
tajiiba onoobadi iicamo iicabadi icafihi, diitoco
icicqui; miyaano totajiibaguiino icatiruubo.
21 Jaabadiro bu Moise tajiibaguiino iicatimofañoo
iicasumi diitobadiro minifetefihi miyaano
Moocaani tajiibaguiino icaruubo, Cristo
tajiibaguiinodi iicamañoo.
22 Jaanoti bu iimiyaavogo iniinovamofañoo iica-
sumi diitobadi minifetefihi diitoco Cristodi icicqui.
Jilli oono famoova iicabadiro minifetehicahi tolliti
diitoti saatohobaco taajasuqui.
23 Paryi jilli moonihicahi taajasujiibogoguiiha,
tobogo iminoco isivanofañodi icaqui.

24 Amiihairyo magaajacuuhi jinafatyofañoo
iicamo paryi famooro jineefihi. Jaarumoti
saafiiro ijaadaco gaayicifihi. Jaaneguiiha tolliro
amiihai Cristo iimogobadi imino momooni. Jaamo
ijaadaco magaayicihi.
25 Miiro paryi bañamaajefañoo iicamo diitoco
iniinovatusujirunoco moonitatihi. Jaamo
tolli moonifihi ijaada minihaico igaayicicqui,
jilli gueenene iicajitirunoco. Jaanoti naha
miihai momoonihi ufucuro ifinijitino jaadaco
magaayicicqui.
26 Jaanoti naha uujoho mihicicciniiboro iji-
inoobobadi icatihi. Jaabadiro bu sicamañehejeque
aganihicciibobadi amocasitihi.
27 Jilliro ivi tafiico uuro tajiibafihi uujoho

imogobadɨ iicaqui, uujoho saatohoco ɨjɨɨbogonobuunatɨ uujoho imitɨno ihiinejiruneguiiha.

10

Ɨjɨnɨtaditɨ Afajɨɨnɨno.

1 Tañahabomɨ imeguehi amɨɨhai magaajanoco moheedete paryɨ famooro Moocaani aimuufaihacɨguiinodɨ efeehicaunoco. Jaamaño famooro Tɨfai Muuai oono muuaico fatyuuhi.
2 Moise dojɨcutɨ Moocaani aimuufaihacɨguiinodɨ, Tɨfai Muuaifeenedɨ icano ufuunofeenedɨ Moise nitɨmɨnaabadɨ minifutuuhi.
3 Jaabadɨro bu famooro sabadɨro machuumo Moocaani aacɨuno machutaaco,
4 bu paryɨ famooro aduumo Moocaanitɨ asaanonɨfaihuco. Mɨɨro diito Cristotɨ sefaco agaayɨcɨnotɨ quehecutehicaumo, nɨfaihutɨ, mahadunotɨ mequehecutonɨcɨbadɨ. Jaabehicau Cristo diitoma ofoobo.
5 Jaarumotɨ ajashutɨno sanoodɨmo Moocaani ɨmefeenevɨ imitɨno icauhi. Jaamaño jɨɨhaifeenevɨro sɨcaisituvɨ finɨumo ofoohɨgovɨ ɨɨfototɨmoro ijiinɨjevɨ.

6 Jillɨ icauno toonotɨ mɨɨhai magaajaqui. Jaamoro iimitɨnoco mihimogomoro moonɨtɨmo miicaqui diito omoonɨubadɨ.
7 Jaaneguiiha amɨɨhai ɨjɨnɨtaco mejeecɨvedino diitotɨ saatoho ejeecɨvuubadɨ. Mɨɨro Caatɨnɨhaame neehi: Jaamoro machuumo, aduumo icano. Jaadɨ jɨɨbaimɨnɨcuumo, noonoro.

8 Ajevaco momoonɨdino, diitotɨ saatoho ajevaco
omoonɨubadɨ. Jaamoco safucuro finɨsuubo sano
ajashutɨno veintitres mildɨmoco.
9 Bu Moocaanico mɨnɨsudino, diitotɨ saatoho
ɨnɨsuubadɨ. Jaamoco jiinimomɨri eheedusuneri
finɨumo.
10 Bu imitɨno Moocaaniditɨ mihiimaadino, di-
itotɨ saatoho iimaaubadɨ. Jaamoco guijeve aba-
jaabo, Moocaani toomomɨnaafi, finɨsuuhi.

11 Jillɨ icauno moheedetemɨhaima. Jaanoco
Caatɨnɨhaamefaño ficuumo toonotɨ mɨɨhai mi-
higuicɨvomoro magaajaqui. Jino niinosituvɨ mihi-
camo.
12 Jaaneguiiha: Uujoho imino aivo sefano icahi
onoobo, deesɨcɨnɨ daaquetedino.
13 Amɨɨhaico ɨjɨ ɨnɨsunɨcɨbadɨro bu parɨ
famoovaaco nɨsufiibo. Jaasumi Moocaanicoro
mehesɨcɨnɨ, diibo amɨɨhaico teemeji ɨjɨ janaanɨcɨ
amɨɨhaico ɨnɨsunofaño gañɨɨsutɨɨbo iicaqui.
Jaano toono nɨsu amɨɨhaivɨ agasesumi toonotɨ
mataajajino icahi. Jinooco Moocaani amɨɨhaico
acɨji. Jaamo majaabɨcɨhi.

14 Tañahabomɨ, jaaneguiiha ɨjɨnɨtanoco
mejeecɨvedino.
15 Jillɨ amɨɨhaico neehi, gaajamɨnaa mihicacu-
uneguiiha. Jaanoco jino amɨɨhaico afajɨɨnɨnoco
amɨɨhairyo mehesamaaje. Jaamoro magaajacɨ.
16 Jesu guijeveque mehesafotomoro imi
adutahilluco mahadumoro Moocaanico
mihimonɨcɨhi, Cristo itɨɨjohoco etetecucafutusumi
agañɨɨunofañodɨ, famooro sahɨgovɨro saafiibadɨro
mihicanoco eneejirunoco. Jaamoro bu
imaahuco miquisicarunɨcɨhi Cristo ifiico

itetecucafetequi aacɨunofañodɨ saafiibadɨro mihicahi eneejirunoco.

17 Mɨɨro mɨɨhai Mohaivojɨɨbo Jesucristo Machuta onoonoco meheetavusumi mahajashutɨrumo tomaahutɨ famooro mamachuhi. Jaahɨca tohɨca ɨdɨɨhɨcaro sahɨcaro. Jaamaño saafiibadɨro mɨɨhai Jesucristoco mimiyaavogonɨcɨhi.

18 Eneecau oono Israel cuumimɨnaatɨ magaaja, oono jeecɨvo asimɨtɨ uduumo imitɨno gaijamɨma saafiibadɨro icamo toonoco uduunofañodɨ.

19 Jillɨ onoobo: Ɨjɨnɨta miyaamo iicanoco, nootɨhi. Jaabadɨro bu: Diitoco ejeecɨvonɨcɨmaño asimɨco ificunɨcɨmaño sihidɨ jeevano, nootɨhi.

20 Jaanotɨ naha jillɨ neehi: Saatoho Moocaanico agaajatɨmo jeecɨvoco eheetavomo jihovo gaijamɨcoro jeecɨvefihi Moocaanico jeecɨvotɨmoro. Jaaneguiiha uujoho imogotɨhi amɨɨhai imitɨno gaijamɨfañodɨ mihicanoco.

21 Jaamaño imijitɨruno Moocaani imi adutahillutɨ mahadumoro, bu ɨjɨmɨ adutahillutɨ mahaduno. Jaabadɨro bu imijitɨruno Aivojɨɨbo imi machutatɨ mamachumoro, bu ɨjɨmɨ machutatɨ mamachuno.

22 Mohaivojɨɨboco mɨsɨfiiratusudino. Mɨɨhai diibo janaanɨcɨvɨ sihidɨ mejeevatɨhi.

Jillɨ Cristotaco Magaijɨneri Imino Mihicano. (Rm 11.1-23)

23 Miyaanoco noonɨcɨmo: Jillɨ mihimogonoco paryɨ fanoovaaco momoonɨjirahi, onoomo. Jaaruno paryɨ fanoovaro mɨɨnedi imitatɨhi. Jɨɨhɨ, miyaano fanoovaaco momoonɨjirahi. Jaaruno momiyaavogoco ujusisunoco amusutɨhi.

24 Ɨvɨnaaca naha mofiicoro imino moonɨtɨmoro
sitaacoro imino momoonɨjirahi.
25 Jaabadɨro bu paryɨ fanoovano machuta
naajehasivɨ anaajenehejeque mamachujirahi.
Jaarumo dillutɨmo: ¿Naha tohasimɨ jihovocaanidi
ejeecɨvugucuuno asimɨ iicanoco? magaajaruva
amɨɨhai esamaajedi iimijitɨruneguiiha.
26 Mɨɨro paryɨ jiinɨjehallɨri iicano Aivojɨɨbo
Moocaanino.
27 Jaanotɨ bu saafi miyaavogomɨnaafi
iicatɨɨbo amɨɨhaico diiboma mamachuqui
ucuuhuvasumi, mamachu paryɨ fanoovaaco
amɨɨhaico aacɨnehejeque dillutɨmo, amɨɨhai
esamaajedi imijitɨruneguiiha.
28 Jaanotɨ saatoho amɨɨhaico: Jino asimɨ ɨjɨnɨta
jeecɨvo, noomoro ɨjɨɨbogohachiijɨ muduudino, di-
ibo amɨɨhaico ɨjɨɨbegueebedi imijitɨruneguiiha, bu
ihesamaajedi imijitɨruneguiiha.
29 Jaanoco saatoho dillujirahi: ¿Collɨhi sifi
esamaajedi imitɨrunoco, uudi iminoco uujoho
moonɨtɨɨbo icajirahi?
30 Uujoho bu amachunohallɨvɨ Moocaanico
graciaco aacɨcunoco, bu ¿collɨhi sita uujoho
amachunotɨ: Imitɨno, neejirahi? noomoro.
31 Jɨɨ, mamachusumi, mahadusumi, bu
fanoovaaco momoonɨsumi icano paryɨ Moocaani
imiguiiharo momoonɨ.
32 Mɨɨhaiñoobaco toonofañodɨ imitɨfañovɨ ma-
gañɨɨsudino judiomɨco, bu judiomɨ iicatɨmoco, bu
Moocaani iijanomɨnaaco icano.
33 Jaanotɨ naha uujoho paryɨ famoovaaco
fanoovavɨ imino moonɨɨboro icaji. Tafiiguiiharo
imino omoonɨnoco imogotɨhi, sitaaco imino

omoonɨnoco imeguehi, Moocaani diitoco itaajasuqui.

11

1 Jaaneguiiha jino uujoho iicabadɨro mihica, jino bu uujoho Cristo iicabadɨ iicanotɨ.

Jillɨ Gaigoomɨ Cultofaño Mihica.

2 Tañahabomɨ, amɨɨhaico sihidɨ imehi, fahiijɨvaro uutɨ mehesafotomoro, amɨɨhaico ɨjɨɨbeguehinɨbadɨ mihicahicaneguiiha.

3 Jinooco bu imeguehi magaajanoco Cristo gaifiimɨ abajaabo. Jaabadɨro bu mogai abajaabo gaifi. Jaabadɨro bu Cristo abajaabo Moocaani.

4 Jaamaño gaifi iinigaɨco afabaacuuboro Moocaanima cultofaño ihiimaajisumi, bu diibo iimaaco ɨjɨɨbeguejisumi icano imoonɨruva Cristo ihabajaabo iicaabedi nucufesujiruno.

5 Jaabadɨro bu gaigo iinigaɨco fabaacutɨgo Moocaanima cultofaño ihiimaasumi, bu diibo iimaaco ɨjɨɨbugusumi icano imoonɨruva ihabajaabo iicaabo aijɨdi nucufesujiruno diibo omoonɨbadɨro iicano. Oono iinigaɨco icɨɨdaruva iicajirubadɨ.

6 Jaamaño gaigo iinigaɨco afabaacugotɨhachiijɨ jillɨro paryɨ iinigaɨco icɨɨdacuqui. Jaanotɨ gaiguedi iinigaɨco iquitɨcɨno, bu icɨɨdano icano unucufe-suhachiijɨ, jillɨro ifoboocɨqui.

7 Jaanotɨ gaifi foboocɨjitɨrahi, diiboco Moocaani ifibadɨro ifiivusumaño, bu diibo iminehejequere omoonɨnofañodɨ Moocaani imi ɨɨfuvusucafotomaño icano. Jaanotɨ naha

gaigo iminehejequere omoonɨnofañodɨ gaifi imi ɨfuvusucafetehi.
8 Mɨɨro Moocaani gaifiico eheetavusumi gaigo bacɨtɨ diiboco eetavutɨɨbo. Jaanotɨ naha gaigooco gaifi bacɨtɨ eetavuubo.
9 Jaago gaigo gaifiiguiiha eetavocafutuuhi. Jaanotɨ gaifi gaigooguiiha eetavocafututɨhi.
10 Jaamañoo jillɨtɨ gaigo iinigaɨco fabaacunɨcɨhi aijɨ mityaguiino iicanoco Moocaani toomomɨnaaco ihɨfusuqui.
11 Jaarunaaca Cristofañodɨ mihicamañoo magaajahi gaigo ichaharuva gaifi chahajirahi, bu gaifi ichaharuva gaigo chahajirahi icano iicanoco.
12 Jaamañoo miyaano gaigo gaifiitɨ eetavocafutuhi. Jaabadɨro bu gaifi gaigootɨ fiivehi. Jaaruno paryɨ Moocaanitɨ saahi.
13 Eneecata amɨɨhairyo monoo: ¿Naa imino gaigo iinigaɨco fabaacutɨgo Moocaanima iimaano?
14 Mifiivucubadɨro mihicanotɨ magaajahi gaifi imeebaiguima iicano unucufesunoco.
15 Jaanotɨ naha gaiguedi imino imeebaiguima iicano iinigaɨco tooneri ifabaacuqui aacɨumañoo.
16 Jaanotɨ saatoho toonotɨ ejenaauhachiijɨ igaajaqui mɨɨhai, bu Moocaani iijanomɨnaa iicamo magaajatɨhi uufocovɨ siinoco.

Aivojɨɨbo Imi Machu Onoonovɨ Miyamɨnaa Imitɨno Omoonɨno.

17 Jaanotɨ naha jinooco amɨɨhaico onoonovɨ amɨɨhaico imotɨhi. Mɨɨro amɨɨhaivaha mihigaivusumi imino moonɨtɨmoro imitɨno momoonɨhicahi.

18 Mɨɨro uco jɨɨbogomo cultocovaha meheetave-
qui mihigaivusumi sabadɨro icatɨmo mefeehicahi.
Jaano fɨne miyaano.
19 Jaano miya tollɨ iicahachiijɨ ijeevadɨ diitotɨ
mudugaavo miya miyaavogomɨnaa iicamo igaaja-
cafetequi.
20 Jaamaño tollɨ mudugaacɨnɨmaño Aivojɨɨbo Imi
Machuco meheetavono miyaano Aivojɨɨbo Imi
Machu icacutɨno.
21 Mɨɨro mamachucujisumi saatohova
ijeevadɨsahaje ɨmegavɨro mamachuhicahi.
Jaamaño saatoho ajebama icanaaca saatoho
mutuvamoro miguiriicavocɨnɨhicahi.
22 ¿Nacu amɨɨhai iijano chahahi mahadujiruhɨgo,
mamachujiruhɨgo icano? Jaamaño jillɨtɨ
Moocaani iijaco jihovonobadɨ momoonɨhicahi, bu
imachutama achahamoco munucufevesuhicahi
icano. Jaanoco ¿mɨllɨ fɨne uujoho amɨɨhaico neeji?
¿Nacu toonotɨ amɨɨhaico imeji? Chaha, imotɨhi.

Aivojɨɨbo Imi Machu.
(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

23 Jillɨ uco Aivojɨɨbo ɨjɨɨbugunoco amɨɨhaico
jɨɨbuguhi: Mɨɨro Aivojɨɨbo Jesuco aacɨjifucu
ihusefaño maahuco gaayɨcɨubo.
24 Jaaboro Moocaanico toonohallɨvɨ iimuudɨ
iquisicuuboro nuuhi: Ɨfaaji, mamachu. Jino
taahucu amɨɨhaihallɨvɨ iquisicucafotono. Jillɨ
momoonɨhica. Jaamo uco mehesafetehicahi,
nooboro.
25 Jaabadɨro bu toonoco amachunobuunatɨ
ihusefaño ihadutahilluco agaayɨcɨuboro nuubo:
Jihillu bohono iimaaco miyanotɨro eheetavono

tatyɨɨjohofañodɨ. Jaanoco fahiijɨvaro mahaduno tɨcovovɨ uco mehesafetehica, nooboro.
26 Jaaneguiiha amɨɨhai fahiijɨvaro tohɨcaco mamachusumi, tohilluco mahadusumi icano toonofañodɨ magaajasuhicahi Aivojɨɨbo Jesucristo iguijeveunoco, diibo siino asaajinohachuta.

Jillɨ Mamachu Aivojɨɨbo Imi Machuco.

27 Jaamaño Aivojɨɨbo Jesucristo Imi Machu onoonoco meheetavusumi cajaatyohacho Aivojɨɨbo maahuco imitɨno amachumo, bu ihaduhillutɨ imitɨno aadumo icano imitɨno moonɨhi Aivojɨɨbo ifiico, itɨɨjohoco icano.
28 Jaaneguiiha itɨconɨ paryɨ amɨɨhai imitɨco mehesamaaimoro Moocaanico mɨjɨɨbogo. Jaadɨ jari tohɨcatɨ mamachu, bu tohillutɨ mahadu icano.
29 Jaanegui toono Aivojɨɨbo ifi eneejirunoco gaajatɨmo toonoco amachumo, aadumo icano ifihallɨvɨro imitɨno iicajinoco ɨcɨhi.
30 Jaamaño amɨɨhaitɨ ajashutɨmo saatoho guihuvahi, bu saatoho niinovahi, bu saatoho guijevecɨnɨcuhi icano.
31 Jaaneguiiha imino mɨɨhai mofiico mehesamaaimoro Moocaanico mɨjɨɨbogomoro momoonɨruva Moocaani mɨɨhaico tollɨ moonɨtɨɨbo iicaqui.
32 Jaamaño Moocaani mɨɨhaico mohimitɨhallɨtɨ jillɨ moonɨfihi mɨɨhaico ahaamɨɨbo sano Moocaanico imiyaavogotɨmoma mɨɨhaico cɨɨjɨgaifaño igañɨɨjiruneguiiha.
33 Jaaneguiiha tañahabomɨ, Aivojɨɨbo Imi Machuco mamachuqui mihigaivusumi motoomocasimoro sano mamachu.

34 Jaanotɨ saatoho sihidɨ mahajebavahachiijɨ itɨconɨ amɨɨhai iijafañerehiica mamachu, amɨɨhaico Moocaani imitɨno mihigaivomoro momoonɨnohallɨtɨ aamɨdiibo. Jaanotɨ sanehejeque ufucu amɨɨhaico uujoho Pablo abaatodɨ imibachuji.

12

Moocaani Gaija Aacɨno.

1 Tañahabomɨ, imeguehi jinooco magaajanoco Moocaani Gaija mɨɨhaico aacɨfinehejeque.

2 Amɨɨhairyo magaajacuhi Moocaanico mimiyaavugutɨsumi jillɨ jihovoto ɨjɨnɨta ihiimaatɨmoco mejeecɨvehicaunoco.

3 Jaaneguiiha imeguehi jisumi magaajanoco: Cajaatyohacho Jesuco afaijamo Moocaani Gaijari toono ihiimaano icatɨno. Jaanotɨ naha saatoho: Jesu Aivojɨɨbo, onoomo naha jino Moocaani Gaija mityariro ihiimaamo.

4 Mɨɨro icano siibadɨhɨje Moocaani Gaija aacɨnoco miyamɨnaafi agaayɨcɨno. Jaaruubo saafiiro Moocaani Gaija toonoco aacɨɨbo.

5 Jaamaño siibadɨhɨje omoonɨno dudɨcamaajeri Aivojɨɨboco jeecɨvefimo. Jaaruno saafiiro iicaaboco Aivojɨɨboco mejeecɨvehi.

6 Jaabadɨro bu Moocaani dudɨcamaajeque mo-moonɨmo fanoovaaco siibadɨhɨje momoonɨnɨcɨhi. Jaarunoco saafiiro Moocaani famoovafeenedɨ tollɨ moonɨhi.

7 Moocaani famoovaaco siibadɨhɨje aacɨnoco momoonɨhi Igaija diitoma iicanoco igaajasuqui famoova imiguiiharo.

8 Moocaani Igaijafañodiro saatohoco aciibo
gaaja iimaaco. Jaabofeenediro bu saatohoco
aciibo sihidi gaajari ihiimaanoco.
9 Jaabofeenediro bu saatoho gaayicihi miyaavo-
goco. Jaabofeenediro bu saatoho gaayicihi iguihu-
vamoco ubuheesuno mityaco.
10 Jaanoti bu saatoho gaayicihi sihidi ejeevano
mityaco omoonijinoco. Jaanoti bu saatoho
gaayicihi Moocaani iimaaco ijiibogonoco. Jaanoti
bu saatohoco Moocaani acihi agaajacijino
mityaco jihovo gaijaco, miya Gaijaco icano,
cono miya Gaija iicanoco. Jaanoti saatoho
gaayicihi agaajaratijiri ihiimaano mityaco.
Jaanoti bu saatoho gaayicihi toojiri ihiimaanoco
agaajaciiboro ijiibogono mityaco.
11 Jaano paryi jinehejeque omooninoco idiiboro
Moocaani Gaija acihi. Diibo famoovaaco
ijeevadisahaje omooninno mityaco acihi diibo
imogobadi.*

Saafi Ifiihotoro Miihai.

12 Miiro mofi sanooro icaruno fiivaano
miino ifiiti sihidi dugaacacinineheje iicanobadi,
bu Cristota famañova jeecivomañehejeque
meheetavorahi. Jaarumo saafiitaro mihicahi.
13 Jaabadiro miihai judiomi mihicarumo,
griegomi mihicarumo, sifi jijovoto mihicarumo,
bu sifi jijovoto mihicatirumo icano, sagaijariro
miniticafotonofeenedi saafi ifibadiro
miminifutucuuhi bu sagaijacoro paryi miihai
magaayicicuumañoo.

* **12:11** Meeci Col 4.7-16.

14 Mɨɨro mofiitɨ fiivaano inonohocɨnɨhi sanooro icatɨno.
15 Jaamaño tɨhai: Uujoho use iicatɨmaño ifiiono icatɨhi, neejiruno. Jaaruno bu toofiionoro.
16 Jaabadɨro bu nohojɨ: Uujoho aallɨɨ iicatɨmaño ifiiono icatɨhi, neejiruno. Jaaruno bu toofiionoro.
17 Jaamaño paryɨ mofi sano aallɨɨro iicaruva, ¿mɨllɨ bu muguubujirahi? Jaabadɨro bu mofi paryɨ sano nohojɨro iicaruva, ¿mɨllɨ mɨnɨnɨhɨcɨjirahi?
18 Jaamaño Moocaani mofiionehejeque iimogomañehejevɨ ficuubo.
19 Jaanotɨ sanooro muhusere iicaruva, ¿cuuca mofi icajirahi?
20 Mɨɨro mofiioneheje fiivaahi. Jaaruno mofi sanooro.
21 Jaamaño mohaallɨɨ muhuseque: Łco imogotɨhi, neejitɨrahi. Jaabadɨro bu monigaɨ motɨhaico: Łco imogotɨhi, neejitɨrahi.
22 Tollɨ icatɨno. Mofiiono ajaaparyanehejeque janaanɨcɨ magaijɨhi.
23 Jaabadɨro bu mofiitɨ mɨɨvɨro magaijɨnehejeque imino gaachehuri mɨjɨcunɨcɨhi. Jaabadɨro bu oovosɨɨtɨmañehejeque imino mofoboocɨhi gaachehuri.
24 Jaanotɨ naha oovosɨɨmañehejeque mofoboocɨtɨhi oovosɨɨmañoo. Jillɨ Moocaani mofiico eetavuuhi, mofi oovosɨɨtɨmañehejeque janaanɨcɨ magaijɨqui.
25 Toonotɨ mofiioneheje ijeevadɨ dugaacamaaitɨno iicaqui. Jillɨro fanoovaro sabadɨro igaijɨcasiqui.
26 Jaaneguiiha samaño aaivuvusumi, bu paryɨ faabohoro aivevehi. Jaabadɨro bu samañooco

imino momoonɨsumi paryɨ faabohoro imo imo icahi.
27 Jaamaño jaabadɨ amɨɨhai Cristo ifi mihicamo. Jaamo famooro diibo ifiioneheje mihicamo.
28 Jaamaño Moocaani famooco saafiis-ari itɨcovoocɨvɨ acɨhi Moocaani iijafaño dudɨcamaajeque: Itɨconɨ minɨsumɨnaaco, jaanohallɨvɨ Moocaani iimaaco agaayɨcɨnoco ɨjɨɨbeguefimoco, jaanohallɨvɨ jɨɨbogomɨnaaco, jaanohallɨvɨ sihidɨ ejeevanehejeque omoonɨfimoco, jaanohallɨvɨ iguihuvamoco ubuheetesufimoco, bu aamusumɨnaaco, bu aivojɨtoco, bu agaajaratɨno iijɨneri ihiimaafimoco icano.
29 ¿Nacu jaamo famooro minɨsumɨnaa? ¿Nacu famooro Moocaani iimaamɨnaa? ¿Nacu bu famooro jɨɨbogomɨnaa? ¿Nacu famooro sihidɨ ejeevano eetavomɨnaa?
30 ¿Nacu bu famooro iguihuvamoco ubuheesuno mityama icahi? ¿Nacu famooro iimaafihi agaa-jaratɨno iijɨneri? ¿Nacu bu famooro jɨɨbeguefihi toojɨri ihiimaanoco? Chaa, tollɨ icatɨno.
31 Jaaneguiiha janaanɨcɨ iiminoco Moocaanitɨ magaayɨcɨjinoco miguiino. Jaarunaaca uujoho amɨɨhaico jɨɨbegueji aivo janaanɨcɨ jino imino esamaajeque.

13

Gaijɨma Mihica.

1 Mɨɨro uujoho miyamɨnaa iijɨneri, bu Moocaani toomomɨnaa iijɨneri icano iimaaruubo, gaijɨma chaharuva, jillɨ cɨɨmɨbaco ahaamɨno

tɨcovono ojɨbadɨ jeevajirahi, bu jɨgaiño meehuco mohojɨsuno ɨdicuno iicabadɨ jeevajirahi.

2 Jaabadɨro bu Moocaani iijɨco jɨɨbuguruubo, bu fanoova ɨtɨhɨɨnehejeque gaajaruubo, bu fanoova gaajama icaruubo, bu sihidɨ miyaavogoma iicanofeenedɨ ifabaɨnoco sihɨgovɨ afatyusunoma icaruubo, gaijɨma chaharuva, jillɨ uujoho mɨhɨfoobejiru.

3 Jaabadɨro bu paryɨ tabusumijeque sitaaco ɨɨfehicaruubo, bu tollɨro tafiico gaijɨtɨɨbo acɨjirahi Moocaanico imogobadɨ ijɨgasuhachiijɨ, jaarunaa gaijɨma chaharuva, ¿jillɨ tollɨ omoonɨruno uudi jinehejeguiiha imijitɨrahi?

4 Jaanotɨ naha gaijɨma iicaabo, bu fanoova jaabɨcɨma icahi. Jaabo bu imihusehi, sitaaco inohallɨtɨro jɨɨhevetatɨɨbo, uujoho sihidɨ jeevahi nootatɨɨbo, tafiico mitya mitya moonɨtatɨɨbo icano.

5 Bu tollɨro ɨdicunoono moonɨtatɨɨbo, gaijɨfifitatɨɨbo icano. Tollɨro bu sɨfiiratotatɨɨbo, bu imitɨno omoonɨmoco gueenene jɨɨhevetatɨɨbo.

6 Bu tollɨro sita imitɨco omoonɨneri imo imo icatatɨɨbo miyaaneriro imo imo iicafiibo,

7 fanoovaaco miyaavogooboro jaabɨcɨfiibo toomooboro sɨɨcujeebɨɨri.

8 Gaijɨ ufucuro finɨjitɨhi. Jaanotɨ naha ufucu iicajinoco jɨɨbogoneheje finɨji. Jaabadɨro bu agaajaratɨno iijɨneri ihiimaa llɨɨveji. Jaabadɨro bu gaajahaño finɨji.

9 Mɨɨro Moocaani iijɨtɨ sasitusacohoro magaajahi. Jaasitusacoro mɨjɨɨbeguehicahi.

10 Jaanotɨ fanoocoro imino magaajacuudɨ toono mɨɨdɨmañehejequere magaajahicano finɨji.

11 Uujoho seemene iicausumi seemene
iicanɨcɨbadɨ iimaahicauhi, esamaaihicauhi,
esɨcɨnɨhicauhi icano. Jaaruubo amiyaabo
iicacuudɨ seemenebadɨ iicahicaunoco
jeevesucuhi.
12 Jaabadɨro jisumi mɨɨhai jaabaɨba
mahatyɨmehi oono meecɨmefaño jaabaɨba
mahatyɨmenɨcɨbadɨ. Jaarumo ufucu imino
foovono mahatyɨmeji. Jaabadɨ jisumi uujoho
paryɨɨcɨno gaajatɨhi. Jaaruubo ufucu paryɨɨcɨno
gaajaji, uco Moocaani imino agaajabadɨ.
13 Jaamañoɨdɨɨnoro Moocaani miyaavogo, bu
diibo onoono miyaavogo, bu gaijɨ icano ufucuro
finɨjitɨhi. Jaarunehejetɨ aivo gaijɨ janaanɨcɨ jee-
vahi.

14

Agaajaratɨno Iijɨneri Iimaanoco Onoono.

1 Jaaneguiiha gaijɨma miicaqui imino migui-
ino. Tollɨro bu Moocaani Gaija aacɨnoco migu-
iino. Jaano janaanɨcɨ miguiino Moocaani iijɨco
mɨjɨɨbeguejinoco amɨɨhaico ihacɨqui.
2 Jaanotɨ agaajaratɨno iijɨri ihiimaabo
Moocaanidiro iimaahi miyamɨnaaguiiha
iimaatɨɨbo, mɨɨhaiñooba toonoco uguubutɨmañoɨ.
Jillɨ Moocaani Gaijariro iimaabo toovono iicaruno
iiminuru iicanoco.
3 Jaanotɨ naha Moocaani iijɨco ɨjɨɨbogoobo
sitaaco jɨɨbeguehi. Jaanofeenedɨ diito
miyaavogoco jusisuubo, bu quehecutusuubo,
jacusuubo icano.
4 Jaanotɨ agaajaratɨno iijɨri ihiimaabo
ifiguiiharo iimaahi. Jaaneri diibo miyaavogoro

jusihi. Jaanotɨ Moocaani iijɨco ɨjɨɨbogoobo paryɨ Moocaani iijamɨnaa miyaavogoco jusisuhi.

5 Uujoho imogorahi paryɨɨcɨno amɨɨhai agaajaratɨno iijɨri mihiimaanoco. Jaano janaanɨcɨvɨ imeguehi Moocaani iijɨco mɨjɨɨbogonoco. Mɨɨro Moocaani iijɨ jɨɨbogo aivo janaanɨcɨvɨ imihi. Jaanotɨ agaajaratɨno iijɨri iimaano miyaadɨ jeevatɨhi. Toojɨri onoonoco saatoho ɨjɨɨbogotɨruva aivo sihidɨ jeevajitɨruno. ¿Mɨllɨ bu Moocaani iijamɨnaa uguubuneri imiyaavogo jusijirahi?

6 Jaabadɨ tañahabomɨ amɨɨhaico abaatoobo agaajaratɨno iijɨri amɨɨhaima iimaaruva, ¿jinejeque toonotɨ magaayɨcɨjirahi? Jaanotɨ naha mɨɨhaico Moocaani agaajasunotɨ, bu amɨɨhaico miyaanotɨ jɨɨbuguruva, Moocaani iijɨco jɨɨbuguruva icano naha amɨɨhaidi imijirahi.

7 Eneecau bu masɨɨ oono ifiima achahano siruubavɨ, arpavɨ icano mohoovɨcɨqui. Jaanoco jillɨ tɨcovono mohojɨsuruva, ¿mɨllɨ bu magaajajirahi imasijɨco?, ¿cojɨɨco ojɨsunoco?

8 Jaabadɨro bu corneta jillɨ tɨcovono ihojɨruva, ¿mɨɨjoho bu imibaivejira imoonɨcasiqui?

9 Jaabadɨro bu amɨɨhaidi magaajatɨjɨri onoonoco, ¿mɨllɨ bu muguubujirahi? Jillɨ sɨcamañoma ihiimaamobadɨ jeevajiruno.

10 Fɨne jiinɨjehallɨvɨ ajashutɨno iijɨno icahi. Jaaruno paryɨ fanooro gaajaveechuhi.

11 Jaanotɨ uujoho agaajatɨno iijɨri saatoho uuma ihiimaamedi diitedi uujoho siijiinɨjeoobobadɨ jeevajirahi, uutɨ bu diibo siijiinɨjeoobobadɨ jeevajirahi.

12 Jaamañoo amɨɨhai Moocaani Gaija aacɨnoco
mihimogomañoo, miguiinomoro magaayɨcɨ oono
Moocaani iijamɨnaa miyaavogoco ujusisunoco.
13 Jaanotɨ bu agaajaratɨno iijɨri ihiimaabo toono
iimaahallɨvɨ Moocaanico idilluqui. Jaanoco agaa-
jaaboro ɨjɨɨbeguejino mityaco Moocaani diiboco
ihacɨqui.
14 Jaanotɨ uujoho agaajaratɨno iijɨri Moocaan-
ima iimaaruva miyaano tagaijafañodɨro iimaahi.
Jaaruno imino eesɨcɨnɨno icatɨno.
15 Jaaneguiiha fɨne, ¿mɨllɨ moonɨjirahi? Jillɨ
fɨne Moocaanima ihiimaasumi tagaijari, bu
tahesɨcɨnɨma icano sano iimaajirahi. Jaabadɨro
bu Moocaani masinoco amasivasumi tagaijari, bu
tagaajama icano sano masivajirahi.
16 Jaamañoo ɨɨjoho Moocaanico digaijariro di-
imuruva, saafi jillɨ tɨcovono iicaabo, ¿mɨllɨ bu ɨco
nahabonɨjirahi? Mɨɨro ɨɨjoho onoonoco gaajatɨɨbo.
17 Jaano toono ɨɨjoho Moocaanico idiimono aivo
imijirahi. Jaarunofeenedɨ diibo miyaavogo jusi-
jitɨrahi.
18 Jaaneguiiha Moocaanico uujoho imehi,
paryɨ amɨɨhai janaanɨcɨvɨ agaajaratɨno iijɨri
iimaanohallɨvɨ.
19 Jaaruubo Moocaani iijafañoo imeguehi
ajashunogayɨ ihiimaarunoco imino mugu-
ubunoco, toonotɨ sitaaco gaajasuqui. Aivo jino
sihidɨ imihi, agaajaratɨno iijɨri diez mildɨno
munuuruno janaanɨcɨvɨ.
20 Jaaneguiiha tañahabomɨ, fɨne seemebadɨ
mehesamaaiñoo. Jaanotɨ iimitɨnojaagodɨro seeme
agaajatɨsejebadɨ mihica. Jaarumo amiyatobadɨro
mehesamaaje iiminojaagodɨro.

21 Mɨɨro Moise tajɨɨba Caatɨnɨhaamefaño jillɨ neehi: Jiicuumimɨnaaco siicuumimɨnaa iijɨri neeji siicuumiotofeenedɨ. Jaarunaaca uco: Miyaano neejitɨmo, noobo Moocaani, noonoro.
22 Jaamaño agaajaratɨno iijɨri iimaano imiyaavogotɨmocoro igaajasuqui iicano; imiyaavugucumoco igaajasuqui iicatɨno. Jaanotɨ bu Moocaani iijɨ jɨɨbogo mitya imiyaavugucumoco agaajasuno. Jaanotɨ imiyaavogotɨmoco agaajasuno icatɨno.
23 Jaabadɨro bu paryɨ Moocaani iijamɨnaa sahɨgovɨro iigaivomoro sabadɨro agaajaratɨno iijɨneri ihiimaamofeenevɨ saafi agaajatɨɨbo, bu imiyaavogotɨɨbo icano ijɨcafuturuva: Jillɨ fɨne jito jeegavehi, neejiruubo.
24 Jaanotɨ famooro Moocaani iijɨco mɨjɨɨbogomofeenevɨ imiyaavogotɨɨbo, bu agaajatɨɨbo icano ijɨcafuturuva, diibo imitɨno iicahicanoco gaajacujiruubo, toono paryɨ amɨɨhai monoonoco uguubunofeenedɨ.
25 Jillɨtɨ jari diibo jeebɨɨfaño iicano agaajarahicatɨno foovoɨɨveji. Jaadɨ jari ememuɨɨvooboro Moocaanico imeji: Miyaano jahi amɨɨhaifeenevɨ Moocaani icahi, nooboro.

Moocaani Iijafaño Mufuusumi Imino Meheetavo.

26 Jaaneguiiha tañahabomɨ, jillɨ amɨɨhaico neejirahi: Mihigaivusumi amɨɨhaitɨ saatoho masima iicahachiijɨ, bu ɨjɨɨbeguejinoma iicahachiijɨ, bu Moocaani agaajasunoco ɨjɨɨbeguejinoma iicahachiijɨ, bu agaajaratɨno iijɨri ihiimaanoma iicahachiijɨ, bu toojɨri ihiimaanoco ɨjɨɨbeguejinoma iicahachiijɨ icano, imino

momooni Moocaani iijamɨnaa miyaavogoco ujusisujino iicahachiiji.
27 Jaamo bu agaajaratɨno iijɨneri ihiimaajisumi miimɨsiicɨro mihiimaa; sihidɨ iicasumi miimɨsiicɨ, saafi ɨdɨɨnoro mihiimaa. Jaarumo sano icatɨno, saafiisariro mihiimaa. Jaanoco bu saatoho ijɨɨbequi diito onoonoco.
28 Jaanotɨ toonoco ɨjɨɨbeguejirumo achahahachiiji sijɨɨjeri mihiimaadino mihigaivusumi. Jillɨro amɨɨhaifañodɨro mihiimaa Moocaanimaryo.
29 Jaabadɨro bu Moocaani iijɨco mɨjɨɨbeguejino iicahachiiji miimɨsiicɨro mihiimaa. Jaanotɨ iguiraasumi miimɨsiicɨ, saafi ɨdɨɨnoro mihiimaa. Jaanoco saatoho muguubunɨcɨmoro mehesamaaje: ¿Naa miyaanoco? noomo, noomoro.
30 Jaanotɨ bu ɨgɨcɨnɨɨboco sabogoco Moocaani igaajasuruva ɨmegavɨ ihiimaabo illɨɨvequi.
31 Jillɨtɨ paryɨ amɨɨhai Moocaani iijɨco magaayɨcɨhicamo saafiisari mɨjɨɨbogo, famooro imino uguubumoro iquehecucafetequi.
32 Jaaneguiiha Moocaani iijɨco ɨjɨɨbogomo ihesamaajeque iguiinonɨqui saafi ihiimaanohachutahiica.
33 Mɨɨro Moocaani sajeebɨɨ icaco aacɨɨbo ɨmɨtasuubo icatɨno.

Oono fahɨgova iicamo miyaavogomɨnaa Moocaani iijanofaño iicanɨcɨbadɨ.
34 Jaabadɨro bu gaigoomɨ cultofaño llɨɨvɨ iimaatɨmo iicaqui, Moise tajɨɨbafaño onoobadɨ iicaqui.
35 Jaanotɨ agaajanoco iimogohachiijɨ jari iijafaño ofoodɨ aijɨco idilluqui. Imijitɨruno gaigo

cultofaño ihiimaano.
36 Jaabadiro bu magaaja Moocaani iiji amiihaiti
ticovahinitihi, bu idiimoro amiihai toonoco mag-
aayicihinimo mihicatihi.
37 Amiihaiti saatoho: Moocaani iijico
ijiibogonoco aivo gaajahi, monoomo, bu
Moocaani Gaijafeenedi gaajahi, noomoro
mehesicinimo iicano. Jinooco magaaja
jihaamefañodi jilli amiihaico onoono jino
Aivojiibo Moocaani tajiiba iicanoco.
38 Jaanoti jinooco imiyaavogotiibo onoonoco:
Miyaano, meneedino.
39 Jaaneguiiha tañahabomi, Moocaani iijico
mijiibeguejinocoro aivo miguiino. Jaamoro bu
agaajaratino iijineri iimaaco mafaguedino.
40 Jaanoco ivi iminoro meheetavo mitasutimo.

15

Cristo Siino Ubuheeteunoti Ijiibogono.
(Mt 26.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

1 Jaaneguiiha tañahabomi, imeguehi taaja-
sujiibogoco amiihaico uujoho ijiibeguehininoco
mehesafotonoco. Tobogoco amiihai
magaayicihinibogofaño quehecuno mihicabogo.
2 Jaabogofeenediro bu amiihai mataajacuhi
amiihaico ijiibeguehinibadiro mihicahachiiji
miyaano mimiyaaveguehinihachiiji.
3 Miiro amiihaico iticoni jiibeguehinihi
Moocaaniti agaayicihinibogoco: Cristo
mohimitihallivi iguijeveunoco, oono
Caatinihaamefaño unuubadi.

4 Jaaboco ɨcɨɨcuruubo siino mifucucɨ, safucu
icanotɨ buheeteubo, oono bu Caatɨnɨhaamefaño
unuubadɨ.
5 Jaabo Pedrovɨ jafeveuhi. Jaadɨ bu tollɨro saa-
toho paryɨ famooro iminɨsumɨnaavɨ icano.
6 Jaabadɨro bu tollɨro safoono saatoho
miyaavogomɨnaavɨ jafeveubo ajashutɨmo
quinientodɨmo janaanɨcɨvɨ icaumovɨ. Jaamehiica
icacɨnɨhi, Pablo unuusumi. Jaanotɨ saatoho diitotɨ
choomocɨnɨcuhi.
7 Jaanobuunatɨ bu Jacoobovɨ jafeveubo. Jaadɨ bu
paryɨ iminɨsumɨnaavɨ icano.
8 Jaanobuunatɨ bu niinoonoro uuvɨ jafeveubo.
Jaabo uco sisituvɨro minɨsumɨnaafitɨ ɨcɨuhi, oono
oovago iseemeneque sisituvɨro agañɨɨnɨcɨbadɨ
iicauboco.
9 Mɨɨro uujoho minɨsumɨnaatɨ sihidɨ ejeevatɨɨbo
uco minɨsumɨnaafi monootatɨruubo Moocaani ii-
jamɨnaaco imitɨno omoonɨhinɨmaño.
10 Jaaruubo jino uujoho diibotɨ icahi Moocaani
uco agaijɨmaño. Jaamaño diibo uco imino
omoonɨuno sɨcamañovɨ footɨhi. Mɨɨro paryɨ
diito janaanɨcɨvɨ dudɨcamaaihi. Jaaruno uujoho
omoonɨno icatɨno, jillɨ Moocaani iimihuseri
tafañodɨ omoonɨno.
11 Jaanoco uujoho, diito icano sabogocoro
mɨjɨɨbeguehi. Jaabogoco amɨɨhai mimiyaavugu-
uhi.

Uchuumucuumo Siino Ubuheetejino.

12 Jaano bu mojɨɨbogo Cristo uchuumucu-
mofeenetɨ siino buheeteuhi onoono bu iicanaaca,
bu ¿mɨllɨ amɨɨhaitɨ saatoho siino mubuheetejino
chahahi, neehicahi?

13 Jaano bu tollɨ iicaruva, ¿jaana mɨllɨtɨ bu Cristo
siino buheeteuhi?
14 Jaanotɨ miyaano Cristo siino ubuhee-
teutɨhachiijɨ jino mojɨɨbogo jillɨ sɨcamañovɨ, bu
oono amɨɨhai miyaavogo jillɨ sɨcamañovɨ icano.
15 Jaaneguiiha jahi bu mɨɨhai Moocaanitɨ
sɨcamañooco mɨjɨɨbeguehicahi, Moocaani
Cristoco guijevefañotɨ buheetesuuhi, monoomo.
Jaanotɨ miyaano uchuumucuumo siino
buheetesuracutɨmo iicajiruva, jaanaa ¿mɨllɨtɨ bu
siino Cristo buheeteuhi?
16 Jaaneguiiha uchuumucuumo siino
buheetesuracutɨmo iicajiruva, Cristo siino
buheetesurautɨhi.
17 Jaanotɨ bu Cristo siino ubuheetesurautɨhachiijɨ,
amɨɨhai miyaavogo jillɨ sɨcamañoo. Jaaneguiiha
jahi amɨɨhai imitɨfañerehiica mihicahi.
18 Jaaneguiiha jahi bu Cristoco imiyaavogomo
iguijevecumo taajacujitɨhi.
19 Jaaneguiihacu Cristoco mehesɨcɨnɨno jillɨ ji-
ijehallɨvɨro mihicaquiguiiharo iicahachiijɨ mɨɨhai
famoo janaanɨcɨvɨ ɨdaasuno mihicahi.
20 Chaha, tollɨ icatɨno miyaano aivo Cristo
uchuumucuuboco siino Moocaani ubuheetesu-
uno. Jaamañoo Cristo ɨmegaoobo ufucu siino
ubuheetejimotɨ ubuheetecuubo.
21 Mɨɨro oono saafi Adan onoobofañodɨro gui-
jeve asaaubadɨro, bu saafi Cristofañodɨro iguijeve-
cumo siino ubuheetejino saahi.
22 Oono parɨ Adanoto iicamañoo igui-
jevenɨcɨbadɨro, bu oono parɨ Cristooto iicamañoo
fiivoma icaji.
23 Jaarumo sano diiboma icajitɨno; itɨconɨ diibo

buheetehinɨcuuhi. Jaadɨ jari diito, diibota iicamo, buheeteji diibo asaadɨ.
24 Jaadɨ jari jiinɨje ifinɨjino icaji. Jaasumi Cristo finɨsuji paryɨ jihovo tajɨɨbaco, bu fanooro paryɨ aivojɨco, bu paryɨ mityaco icano. Jaadɨ Moocaanico ihaivojɨco acɨjiibo.
25 Mɨɨro Cristo aivojɨɨveji jari paryɨɨcɨno Moocaani imɨnaaco iguiinomɨcudɨ.
26 Jaadɨ bu guijeveque niinoono finɨsujiibo.
27 Mɨɨro Moocaani paryɨɨcɨno Cristoguiinovɨ ficucuuhi. Jaaruno Caatɨnɨhaamefaño paryɨ diiboguiino ficucafotono nuurunaaca ɨdɨɨboro Moocaani diiboguiino ficucafototɨhi. Mɨɨro diibo paryɨ fanoovaaco Cristoguiinovɨ ficuuhi.
28 Jaadɨ paryɨɨcɨno Cristoguiinovɨ ificuucafutucuudɨ, Cristo Illi iicaabo Moocaaniguiinovɨ ficuucafeteji; mɨɨro diibo Cristoguiinovɨ fanoovaaco ificuubo. Jaamaño jillɨtɨ Moocaani fanoovahallɨvɨ icaji.
29 Jaanotɨ bu saatoho ochoomocɨnɨhicaumeguiiha ifiinoco nitɨhicahi. ¿Collɨhi bu jaamo tollɨ moonɨhicahi? Mɨɨro diito siino ubuheetejinoco imiyaavogotɨruva tollɨ moonɨhicajitɨrumo.
30 ¿Nacu mɨllɨtɨ mɨɨhai fahiijɨvaro ñɨhicunofaño mihicahicahi?
31 Mɨɨro uujoho fahiijɨvaro guijevefaño icahicahi. Jaano aivo miyaano, tañahabomɨ, oono amɨɨhai Cristoco mimiyaavogomaño uujoho imo imo icahicano miyaano iicabadɨ.
32 Uujoho jillɨ onoomaño Efeso cuumivɨ jɨcumɨbadɨ iicahinɨmo miyamɨnaama moonɨcasihinɨhi. Jaaneguiiha, ¿toonotɨ jinejeque ɨcɨjirahi, miyaano uchuumucuumo siino

buheetecuutɨmo icajiruva? Jaaneguiiha saatoho eneehicabadɨ imijiruno mihicano: Mamachuqui, bu mahaduqui icano cɨvohogo miguijevecujimaño, noomoro.

33 Amɨɨhaico sita bañɨdino. Mɨɨro noonɨcɨmo: Imitɨno gataavomɨnaa imino iicafiruuboco imitɨno jeevamaaisufihi, noomoro.

34 Jaaneguiiha amɨɨhai iminoro mihica ɨtɨcovono ifiima. Jaamoro imitɨco momoonɨdino. Mɨɨro oono amɨɨhaitɨ saatehehiica Moocaanico gaajatɨhi. Jillɨ amɨɨhaico neehi, jaanotɨ jaamo munucufevehi.

Jillɨ Uchuumucuumo Siino Buheeteji.
(1 Ts 4.14-17)

35 Fɨne saatoho dillujirahi: ¿Mɨllɨ fɨne uchuumucuumo siino buheeteji? ¿Mɨllɨ jeevano ifiinoma fɨne icajimo? noomoro.

36 Jeedɨ fɨne aivo agaajatɨmo. Mɨɨro siino toogaico mabasuno ochoomonobuunatɨ ifaho iinefihi.

37 Mɨɨro trigoco, bu tobadɨ iicanoco mabasujisumi, ifahooco mabasuno ihiinotatɨhi itoogaico mabasuno iinefihi.

38 Jaano mabasunoco Moocaani iimogobadɨ fɨivusufihi siyomono toogaico siibadɨ, bu siyomono toogaico siibadɨ icano.

39 Mɨɨro sabadɨro ifiino icatɨhi: Siibadɨro miyamɨnaa ifi, bu siibadɨro asimɨ ifi, bu siibadɨro joomɨ ifi, bu siibadɨro taava ifi icano.

40 Jaabadɨro bu icano niquejemɨnaa ifi, bu jiinɨjemɨnaa ifi icano. Jaarunaa niquejemɨnaa ifi ovosɨɨ siibadɨro, bu jiinɨjemɨnaa ifi ovosɨɨ siibadɨro icano.

41 Jaabadɨro bu cuujeo nɨhɨba sesee siibadɨro, bu
fucuo nɨhɨba sesee siibadɨro icano. Jaabo sesee
bu meecɨrɨ seseetɨ siibadɨro. Jaabadɨro bu meecɨrɨ
sesee saafi sesee siibadɨ, bu sifi sesee siibadɨ icano.
42 Jaabadɨ bu jeevano uchuumucuumo siino
ubuheetejimo. Jaamo utuucɨfino ifiico mɨcɨɨnɨcɨhi.
Jaanobuunatɨ siino mubuheeteedɨ utuucɨcujitɨno
ifiima mihicaji.
43 Ɨɨdicunoco mɨcɨɨnɨcɨhi. Jaaruno siino
ubuheetecudɨ ovosɨɨcɨnɨcuhi. Bu niinovanoco
mɨcɨɨnɨcɨhi. Jaaruno siino ubuheetecudɨ sefacuno.
44 Miyamɨnaafi ifiico mɨcɨɨnɨcɨhi. Jaaruno si-
ino ubuheetecudɨ gaija ifiirucu iicano. Jaamaño
miyamɨnaa ifi iicabadɨro, bu gaija ifi icahi.
45 Mɨɨro jillɨ Caatɨnɨhaamefaño noono: Itɨconɨo
miyamɨnaafi Adan onoobo fiivo ifiima eetavoca-
futuhi. Jaanobuunatɨ Cristoco: Niinoo Adan, nee-
hicaumo jillɨ Gaijafeenedɨ fiivoco aacɨneguiiha.
46 Jaaruno Gaija ifi itɨconɨ mihicatɨhi. Jillɨ
miyamɨnaa ifiitɨ itɨconɨ mihicahi. Jaadɨ jari Gaija
ifiitɨ mihicatahi.
47 Itɨconɨo miyamɨnaafico jiinɨjetɨ eheetavuubo
jiinɨjemɨnaafiu. Jaano allɨvɨoobo iicaabo Aivojɨɨbo
Jesucristo niquejeoobo.
48 Jaamaño jiinɨjemɨnaa ifiino johono jiinɨjetɨ
eheetavuubo ifibadɨ jeevahi. Jaanotɨ niquejeoto
igaijano johono niquejeoobo igaijabadɨ jeevahi.
49 Jaabadɨro mɨɨhai oono jiinɨjetɨ eheetavuubo
ifibadɨ mejeevamaño, bu ufucu oono niquejeoobo
ifibadɨ mejeevaji.
50 Tañahabomɨ, jillɨ amɨɨhaico eneejirunoco
neehi: Oono ihuucuma, itɨɨjohoma icano iicamo
Moocaani aivojɨfaño feejitɨhi. Mɨɨro oono

gueenene iicatɨno ufucuro ifinɨjitɨnofaño icajitɨhi, eneejiruno.

51 Imeguehi bu jino agaajaratɨnoco magaa-janoco: Famooro miguijevejitɨhi. Sano famooro siibadɨ mifiiveteji.

52 Jillɨ goovanogayɨ oono mɨino aallɨico mimichɨhɨyaacuno iicanɨcɨbadɨ, niinoono trompetaco ojɨsucudɨ. Jaasumi toono trompeta ojɨdɨ uchuumucuumo siino buheeteji ufucuro chuumucuutɨmo iicaqui. Jaanotɨ mɨihai sifiitɨ miminifeteji.

53 Oono mofi gueenene icatɨno ifi, ufucuro mɨillɨ iicajitɨno ifiitɨ fiiveteji. Jaabadɨro bu mofi iguijevefino ifi iguijevefitɨno ifiitɨ fiiveteji.

54 Jaano oono mofi gueenene iicatɨno ifi, ufucuro mɨillɨ iicajitɨno ifiitɨ ifiivutucuudɨ, bu oono mofi iguijevefino ifi iguijevefitɨno ifiitɨ ifiivutucuudɨ icano, Caatɨnɨhaamefaño onoono miyaaveji:

Guijeveque Moocaani mitya guiinonɨji.

55 Guijeve, ¿cuuca icano dimitya mɨihaico iguijenɨhicano? Guijeve, ¿cuuca icano dimitya guiinonɨji eneehicano? Caatɨnɨhaamefaño onoono.

56 Mɨiro imitɨ, guijeveque mityaco acɨhicahi, mɨihaico iguijenɨqui. Jaabadɨro bu Moise sɨicɨjeo tajɨiba imitɨco mityaco acɨhicahi.

57 Jaanotɨ naha jisumi mɨihai Moocaanico mihimehi, Mohaivojɨibo Jesucristofeenedɨ mɨihai guijevecuutɨmo mihicajino mityaco aacɨnohallɨvɨ.

58 Jaaneguiiha agaijɨmo tañahabomɨ, quehecuno sefano mihica, fahiijɨvaro janaanɨcɨvɨro Mohaivojɨibo dudɨcamaajeque eetavomoro

mihica. Mɨɨro amɨɨhairyo magaajacuuhi Mohaivojɨɨbedi mududɨcamaaiño sɨcamañovɨ iicatɨnoco.

16

Cristofañodɨ Monahabomɨ Iicamedi Nɨhɨbamɨco Mahallacaruno.

1 Jaanotɨ bu amɨɨhaico neehi Cristofañodɨ monahabomɨ iicamedi nɨhɨbamɨco mahallacarunotɨ: Johono Galacia jiinɨjeri iicajano Moocaani iijanomɨnaaco ɨjɨɨbuguubo unuubadɨ momoonɨ.
2 Fajaguisɨvavɨro famooro amɨɨhai magaayɨcɨnotɨ ijeevadɨ mudugaacumoro mificuhica magaayɨcɨdɨnotɨ gaajacɨmoro. Jaamo uujoho ɨɨfotodɨ toonoco eheetavotɨmo mihicahi.
3 Jaabo uujoho ɨɨfotodɨ amɨɨhai monoomoco galluji Jerusalevɨ aamenema, diito isatyequi monahabomɨ tahɨgo iicamedi amɨɨhai mahallacaruno nɨhɨbamɨco.
4 Jaanotɨ bu uuro ofoono uudi iimihachiijɨ, uuma feejimo.

Pablo Efeejinoco Ifitacamaaño.

5 Jaabo amɨɨhaijaago ofoodɨ, itɨconɨ fatyeji Macedonia jiinɨjefañodɨ. Jaadɨ jari amɨɨhaivɨ Corinto cuumivɨ ɨfeteji.
6 Jaabo amɨɨhaima gueenejɨsuno iicahachiijɨ. Jaanotɨ bu paryɨɨcɨno jɨɨnijaco toonovɨro afatyohachiijɨ. Jaachiijɨ uco mahamusu efeejihɨgovɨ ofooboco.
7 Imogotɨhi amɨɨhaijaago ofoobo jillɨ ifatyodɨ ofoonoco. Imeguehi amɨɨhaima gueenene iicanoco Mohaivojɨɨbo Jesucristo iimogohachiijɨ.

8 Jaaruubo jino Efeso cuumivɨ icajihiica Pentecoste jɨɨbaimo afatyonohachuta.
9 Jisumi jimañovɨ aivo imino Moocaani dudɨcamaaje eetavo, aivo imino ofoomaño, bu sihidɨ saatoho imogotɨmo uco ɨjɨɨhegueme iicamaño icano.
10 Jaanotɨ Timoteo amɨɨhaivɨ ɨɨfotohachiijɨ imino diiboco magaayɨcɨ sajeebɨɨ iicaqui. Diibo bu uubadɨro Mohaivojɨɨbedi ududɨcamaaibo.
11 Jaaneguiiha amɨɨhaitɨ saatohoba diiboco mɨtɨhɨmejetasudino. Jillɨro diiboco mahamusu sajeebɨɨ ofooboro uco imeecɨvaqui. Jinotɨ diiboco teemehi, bu saatoho monahabomɨ asaajimoco icano.
12 Jaanotɨ Apolo onoobotɨ amɨɨhaico jɨɨbeguehi: Monahabomɨma diiboco galluucuurahi amɨɨhaico ibaatequi. Jaaruubo foogotɨhi. Jaaruubo iimugusumi feejiibo.

Niinoono Afajɨɨnɨno.

13 Jaaneguiiha allɨvano mihica, bu quehecuno mihica miyaavogofaño, gaifiimɨ mihica, sefano mihica.
14 Paryɨ fanoovaaco meheetavonoco sitaaco magaijɨnofañodɨro meheetavo.
15 Tañahabomɨ, amɨɨhairyo magaajacuuhi Estefano iijamɨnaama itɨconɨ Acaya jiinɨjevɨ Jesu jɨɨbogoco agaayɨcɨmoco, bu tollɨro miyaavogomɨnaaco ejeecɨvehicamoco icano.
16 Jaaneguiiha uujoho imeguehi diito onoobadɨ momoonɨnoco, bu saatoho diitobadɨ iicamo onoobadɨ, bu jaamoco aamusumo ududɨcamaaimo onoobadɨ icano momoonɨnoco.

17 Aivo imo imo icahi diibo Estefano onoobo,
bu Fortunato onoobo, bu Acaico onoobo icamo
tajaago asaaneri. Jaamo uco amusuhi amɨihai uco
mahamusutɨnoco, juuga machahamaño.
18 Jaaneri uujoho aivo imo imo icahi,
oono amɨihaico abaahinɨsumi amɨihai
mihicahinɨbadɨro. Jaaneguiiha diitobadɨ
iicamoco mobocɨgo.
19 Moocaani iijano Asia jiinɨjeri iicajahajemɨnaa
amɨihaijaa iijɨco galluuhi. Jaabadɨro bu Aquila
onoobo, bu mogai Pricila onoogo iicamɨsi, bu
diitɨsi iijafaño iigaivehicamo icano, amɨihaijaago
Aivojɨibo momofañodɨ iijɨco galluuhi.
20 Bu paryɨ monahabomɨ jino uuma iicamo
iijɨco agalluunoco magaayɨcɨ fahɨgovavɨ midillu-
casi ihiibɨcɨcasimoro.
21 Jaanoco uujoho Pablo onoonoco saafi
caatɨnɨhicauhi. Jaanotɨ jari jinootɨ uujoho
caatɨnɨhi tahuseri. Amɨihaijaago taajɨco galluhi.
22 Jaanotɨ cajaatyohacho Mohaivojɨibo
Jesucristoco agaijɨtɨmo imitɨno iicaqui.
Jaanotɨ Mohaivojɨibo, mojaa disaa.
23 Jaafa amɨihaico Mohaivojɨibo Jesucristo
imino moonɨhi.
24 Paryɨ amɨihaijaago galluuhi Cristo Jesufañodɨ
tagaijɨ iicanoco. Fɨne.

Moocaani iijɨ
New Testament in Muinane (CO:bmr:Muinane)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muinane

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Muinane [bmr], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muinane

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
ee143c59-0697-5cd3-8fac-4f9da98f0b30